

FOUNDER/ΔΙΡΥΤΗΣ: ©METAXIA A. GEORGOPOULOU • **PUBLISHER:** DIMITRIS KYRIAKOPOULOS • **EDITOR:** DEBORAH PARSONS • **WRITERS:** ANNA COMINOS, MARIANNE BOTH, COS CORONEOS, APOSTOLIS KALTSIS, MARIA KOUKOULIS, GEORGE LAMPOGLOU, DAPHNE PETROHILOS, IPPOLYTOS PREKAS, NIKI SERAKIOTOU, JULIE STRATIGOS DOUVEAS, VIKKI VRETTOS FRAOLI • **SPECIALIST AND TECHNICAL CONTRIBUTORS:** KYTHERIAN FOUNDATION FOR CULTURE AND DEVELOPMENT (ΚΙΠΑ), HELLENIC ORNITHOLOGICAL SOCIETY / BIRD LIFE INTERNATIONAL, DYNAMO KYTHERA, HISTORIAN/CURATORS LEONARD JANISZEWSKI, EFFY ALEXAKIS • **ARTWORK:** DAPHNE PETROHILOS, NIKI SERAKIOTOU • **PHOTOGRAPHY:** TOM COX, KOSTAS KORONEOS, STEPHEN TRIFYLLIS • **PROOFREADING:** PAULA CASSIMATIS • **EDITORIAL/ADVERTISING-ΣΥΝΤΑΞΗ/ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ:** 6944-551720, e-mail: kse.1993@yahoo.gr • **FREE COMMUNITY PAPER** • **ΕΛΛΗΝΟ-ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ** • **ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ** • **ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ**

Ανοιχτά
από τις 9.00 π.μ.
έως αργά το βράδυ
για καφέ,
μεζέ και φαγητό

**KAFENEIO
PLATANOS**

Open all day
for coffee, meze
and good food

Καλλιόπη Καρύδη
τηλ.: 27360-33397

**The Nicholas Anthony
Aroney Trust**

proudly supports
Kythera
Summer Edition
and wishes all
visitors a
sublime summer

TRITON FERRIES

NEAPOLI
EXANTAS SHIPPING AGENCY
27340.22644, 27340.23480, 6987097954
neapolitickets@gmail.com

KITHIRA, Chora
KITHIRA TRAVEL
27360 31390
info@kithiratransel.gr

info@tritonferries.gr | www.tritonferries.gr

**KONOMOS
COFFEE
GRINDING
HOUSE**

παραδοσιακό καφεκοπτείο
ζαχαρώδη
πρωτεΐνες
ξηροί καρποί

www.kafekamari.gr
Livadi - Kythera,
tel: +30 27360 37333
e-mail: kafekamari@gmail.com

RENT A CAR
IOANNIS DEFTEREVOS & Co.

**CERIGO
CAR**

27360 31363 6976 051 279
27360 31030 6944 770 161
Tsikalara, Kythira
cerigorentcar@outlook.com.gr

φωτογραφία του ΚΩΣΤΑ ΚΟΡΩΝΕΟΥ

καλώς ήλθατε στους ήχους της σιωπής

Όπως θα συμφωνούσε κάθε επισκέπτης του νησιού της Αφροδίτης, το νησί διαθέτει κάτι πολύ ιδιαίτερο. Αν μπορούσες να το βάλεις σε ένα μπουκάλι, θα γινόσουν πάμπλουτος.

Όμως η σιωπή είναι άπιαστη. Διότι περί αυτού πρόκειται. Αυτή η εύθραυστη, όμορφη αίσθηση της απόλυτης σιωπής, που είναι σε αρμονία με τον φυσικό κόσμο. Μια σιωπή που τώρα βρίσκεται σε κίνδυνο.

Αυτό το νησί έμεινε γνωστό στην ιστορία με διάφορα ονόματα. Οι Μινωίτες το καλούσαν Πορφυρούσσα, οι Βενετοί Κύθηρα, ενώ οι ντόπιοι με στοργή αναφέρονται σε αυτό ως Τσιρίγο. Σήμερα καλείται Κύθηρα.

Αυτή η βαθιά σιωπή που διαπερνάει τα πάντα. Τα αποδημητικά πουλιά πετούν αναμέσά της, οι ήχοι των ανέμων την μεγεθύνουν, ενώ τα αρχαία πέτρινα τείχη την απορροφούν και την αντανakλούν.

Η σιωπή των Κυθήρων γίνεται μάρτυρας του φυσικού κόσμου. Διατηρεί τους εσωτερικούς και εξωτερικούς κόσμους σε ισορροπία.

Ανεξάρτητα αν είστε επισκέπτες μικρής διάρκειας ή κάτοικοι μακράς διάρκειας, είμαστε όλοι φύλακες αυτής της μεγαλειώδους σιωπής. Πορευτείτε «σιγανά και ταπεινά», και απολαύστε το καλοκαίρι σας.

welcome to the sounds of silence

As any visitor to Aphrodite's island will agree, the island has that something special about it. If you could bottle it, you'd make millions. But silence is uncatchable. Because that's what it is. This fragile, beautiful sense of absolute silence that sits in harmony with the natural world. A silence that now is at risk.

The island has been known by many names throughout history. The Minoans called it Porfyroussa, the Venetians Cythera, while the locals affectionately refer to it as Tsirigo. Today it is known as Kythera.

This deep silence that pervades everything. The migratory birds fly through it, the sounds of the winds amplify it while the ancient rock walls absorb and reflect it. Kythera's silence bears witness to the natural world. It keeps our inner and outer worlds in balance.

Regardless of whether we are short term visitors or long-term residents, we are all custodians of this majestic silence. Tread lightly and enjoy your summer.

χρυσόψαρο
kapsalikythera
facebook.com/chrysopsaro t: 27360.31032

An exciting, vibrant café on Kapsali's waterfront.
Sit back and relax on our al fresco seating
as your host Dimitri Baltzis
whips up fabulous fresh seasonal dishes.

THE KYTHERIAN ASSOCIATION OF QUEENSLAND
PROUDLY PRESENTS
KAOGALABALL
A NIGHT AT 'THE MET' CELEBRATING
**COUTURE:
THE ART OF
GLAMOUR**
15TH OCTOBER 2022
BRISBANE CITY HALL
6:30PM - TICKETS \$195 PER PERSON
BOOKINGS

**KYTHERA
NEWS**

**RESTAURANT
ZERVOS - MAGOS
KAPSALI**

Our restaurant is popular with
yacht owners and fishermen alike
Seafood & Greek dishes

Antonis Zervos Tel.: 27360-31407/8

αβγάς
Μακαρονόμοιο

UENO
KYTHIRON
VINAIGRE
450 ml

Εξαιρετικό και νόστιμο μακαρονόμοιο
Μακαρονόμοιο, Κρήνη
Τηλ: 2736033018
6 6977692745
Κυθηριακός
18:00 - 14:00
6 18:00 - 20:00

LETTERS TO THE EDITOR

KYTHERA IN PERIL

OUR GREEN ROLLING HILLS and breathtaking views are in imminent danger. In early 2020 and 2021, without any consultation with the local community, 7 permits for industrial sized wind parks were issued by the RAE (Regulatory Authority for Energy) totalling 116 wind turbines to be erected on Kythera.

For a small island like ours, the consequences of these industrial plans will be catastrophic. Every aspect of life will be affected and the island will completely lose its unique character. The many ancient settlements, churches, archaeological sites and Kythera's pristine natural reserves are threatened. The island is an important migration bottleneck for millions of birds; raptors especially are now in grave danger. There will be less wildflowers, butterflies and honey bees. The food chain will be under threat and therefore also the inhabitants of Kythera. The landscape will be disfigured by large roads and infrastructure destroying the beautiful paths of the Kythera Trails project. The real estate market in the affected areas will decline and foreign visitors will avoid the island. Are you aware that the noise and drop shadow of wind turbines are bad for mental and physical health?

The proposed turbines are up to 250 meters high. In a word, skyscrapers on our tiny island. A tranquil evening stroll under a starlit sky will be a thing of the past as twinkling stars are replaced by the flashing red lights of the Wind Turbines. Red lights that signal danger.

I want Kythera to have a green and clean future. Do you want that too? Please, support the formation of the Kythera Energy Community initiative and say NO to these industrial wind turbines. Let's save Paradise!

Spring 2022, Anita Snippe, Pitsinades

DYNAMO KYTHERA CITIZENS' MOVEMENT

DYNAMO KYTHERA was formed 2.5 years ago in response to the imminent threat posed by reckless and largely illegal licenses issued for industrial wind farms on Kythera. As a campaigning organisation Dynamo is constantly working to provide information and increase awareness of the windfarm threat whilst simultaneously coordinating legal actions and gathering donations towards legal costs in collaboration with the Kytherian Foundation for Culture and Development (KIPPA).

Throughout 2021 Dynamo carried out its information campaign online due to coronavirus restrictions, issuing regular press releases and participating in scientific workshops and webinars with Kytherian associations at home and abroad. In June 2021 as pandemic measures began to ease, Dynamo mobilised to take action in Foinikies, an area of exceptional natural beauty and archaeological value on the west coast of the island, and the first site on Kythera at risk of industrialisation. The campaign's new logo SAY NO TO INDUSTRIAL WIND TURBINES ON KYTHERA was unveiled on T-shirts at the event.

In the months that followed there was high attendance at Dynamo presentations held all over the island, proving Kytherians are united in defending the character of the island and protecting their livelihoods. By the time these events concluded 201 authorisations had been signed by residents and associations resulting in 3 new appeals against production licenses; 2 within a NATURA 2000 zone, and one which sets a national record with a total turbine height of 250 meters. These appeals were added to 4 already filed on the same grounds; that the licenses violate the zoning plan for RES (Renewable Energy Sources) by not taking into account distances of wind turbines from traditional settlements, Byzantine monuments, historical sites, tourist accommodation and the road network of the island.

Dynamo is supported by residents of Kythera, the Diaspora and many of our regular visitors all of whom care deeply about the island's future. A successful collaboration with Elliniki Etairia (Hellenic Society of Environment and Culture) led to Kythera's inclusion, along with four other Greek islands, on EUROPA NOSTRA's '7 Most Endangered 2021' list due to the grave dangers they each face from proposed wind farm industrial zones. (<https://7mostendangered.eu/sites/five-southern-aegean-islands-greece/>). Dynamo then informed Kriton Arsenis MP, who subsequently twice brought the issue to the Greek Parliament.

The RES discussion on Kythera started years ago, with a very important development during 2021; the Municipal Council formed a bi-partisan committee consisting of representatives of KIPA, all three municipal parties, the Domestic Property Committee (EENKA) and two scientists in order to unite all voices opposed to industrial wind farms on Kythera. The unanimous proposal was for the formation of a non-profit Energy Community (a partnership or legal entity that produces, consumes and shares energy between its members) that includes a small-scale solar energy project as the best solution to contribute to Kythera's energy transition. This proposal would both prioritise the needs of the island and its residents and support national RES goals.

On 17 November 2021 Kythera's Mayor, Mr Stratos Harhalakis, announced the assignment of the next stage in the project to a specialised energy consultant and secured funding of 12,400 euros for the first phase of consultation.

Dynamo has embraced and warmly supports the establishment of an Energy Community on Kythera with the shared objectives of energy self-sufficiency and the protection of land, life and livelihood on our island for generations to come.

SUPPORT THE CAMPAIGN AGAINST INDUSTRIAL WIND TURBINES ON KYTHERA

NATIONAL BANK OF GREECE: 380/002419-84
IBAN: GR2301103800000038000241984 / BIC: ETHNGRAA
Reason for Deposit: Legal expenses to oppose wind farms

PHOTO BY TOM COX

KYTHERA SUMMER EDITION IS BACK

AFTER TWO YEARS hibernating in a Covid-19 bubble, Kythera Summer Edition is back. We return to our original mission to promote Kythera's natural beauty and culture and defend her pristine landscape.

As I look back on that chance meeting with artist Daphne Petrohilos and writer Anna Cominos in the Potamos plateia in the autumn of 1992 where Kythera Summer Edition was born, it is more apparent than ever that it was meant to be. Our passion back then was ecotourism and ensuring that progress and development on the island was kept in harmony with nature. Nothing has changed. And so here we are, 29 years later. We have heard the bugle call that is ringing across the Kytherian diaspora, the urgent plea to stop the industrialisation and desecration of our precious island. And this is our response.

We welcome back and thank our loyal sponsors, the Nicholas Anthony Aroney Trust, the Kytherian Association of Australia and the Kytherian Association of Queensland. Also a big thank you to our devoted, local businesses and to our faithful readership - to Jean Marie Stratigos, Myriam Rougier, Khaled Hassounah, Christophe Anjolas, Marie Luise Von Brockhusen, Natasha Wolinski, Bertrand Badre and to Victor Kepreotis who has also been a staunch supporter and friend. Thank you too to Elli Petrohilos and Michele Karamanof who helped us get over the line. I am personally indebted to my aunt Anastasia Black (Mavromatis). Without her, you would not be reading this issue.

Metaxia A. Georgopoulou
Founder,
Kythera Summer Edition
is committed to acting locally and thinking globally. Now is the time for action.

10 QUESTIONS ANSWERED

1. How many wind turbines are planned?

A maximum of 147 wind turbines may be built on Kythera, so far production licenses (the first stage of licensing) have been granted for 115, and an additional application for a single mega wind turbine at Sopota (near Avlemonas) is pending.

2. Where will the wind turbines be placed?

So far licenses have been granted for the following locations:

- 15 on Mermengaris hill (at Mylopotamos)
- 16 at Krotiria / Kefalovouni / Pyrgos (between Mylopotamos and Perlegianika/Dourianika)
- 15 at Foinikies (West of Potamos, Logothetianika & Kousounari)
- 14 at Krotiri / Kefalakia (between Agia Pelagia and Paliochora)
- 5 at Karvounolakos-Foinikies (near Lykodimou beach)
- 24 at Xerokambia (North-West, near Routsounas beach)
- 26 at Kordelides (West coast between Ortholithos and Gerakari)

3. How high will the wind turbines be?

There are 4 types of turbines planned for Kythera. The tallest will be around 250 meters high with a blade diameter of 155 meters - for context: the Eiffel Tower stands at 300 meters.

4. Will the energy be used for the island?

No, the energy will be transported by undersea cables to the main electricity grid. From there Kythera will take its electricity exactly as it does now, and at the same cost.

5. Can wind turbines have a negative impact on my health?

People who live or work in close proximity to wind turbines have reported symptoms of 'Wind Turbine Syndrome' including cognitive dysfunction, stress, sleep disturbance, headaches, anxiety, arrhythmia and a decreased quality of life overall.

6. What is the expected effect on tourism?

Kythera attracts a very specific type of tourist. Research in similar locations shows that to almost 90% of visitors, the view was very important in their perception of an area as beautiful or not. The presence of a windfarm would have many negative effects including the "devaluation" of an otherwise pristine environment. A large percentage of visitors said they would holiday elsewhere.

7. What is the impact of wind turbines on nature, animal life and cultural heritage?

All the planned sites are of extreme natural beauty. The landscape will be changed dramatically and permanently by the turbines themselves and the required infrastructure. Substations, pylons, transmission lines and a network of broad access roads will be built all over the island causing irreparable damage and transforming natural landscapes into industrial zones. Unearthed archaeology will remain forever buried under the concrete bases of wind turbines on site.

Kythera is one of the most important hubs for migratory birds in Greece, especially raptors. Millions of birds and bats and millions of kilos of insects are killed by turbines annually worldwide. This could have serious consequences for the food chain including our bees and therefore the production of our renowned Kytherian thyme honey.

There are many sites of major cultural interest in or nearby the proposed sites which will be endangered, including: monasteries, Byzantine churches, archaeological sites, classic dry stone walls and monopatia (ancient footpaths).

8. What is the impact on property value?

Industrial wind turbines are so tall they will be visible from all parts of the island, hence property interest and value is likely to drop across all of Kythera.

9. When will the wind turbine installation take place and can we still do something about it?

It's not too late! The process is long and the granted licenses only represent an initial approval of the feasibility of the project. Appeals have been filed in opposition by many individuals, the Municipality and other organisations. Now is the time to join the campaign for a green and clean Kythera!

10. Is there an alternative?

Absolutely. Proposals for a non-profit energy community consisting of a small-scale photovoltaic project are already being examined as an alternative which would meet the island's needs AND respect the Kytherian natural and cultural environment. Solar panel efficiency continues to improve while costs keep falling - solar is currently 1.5 times cheaper than onshore wind energy (global weighted average).

For more information including a map showing precise locations for proposed turbines, details of the proposed energy community, how to support the campaign against industrial windfarms on Kythera and to contribute to legal costs, visit <https://kythira-windturbines.com>

EDITORIAL

THE 2022 KYTHERA SUMMER EDITION is a direct response to the outcry caused by the proposed installation of industrial wind turbines on the island. There is an urgent imperative for both the local population and the Kytherian diaspora to rally and support actions to prevent the installation of 116 massive industrial wind turbines on the island. As we usher in a new way of being in a post-covid world, let us not forget that we are also obliged to protect and maintain our ancestral heritage. We must rise up to defend our inherited natural paradise.

What is at threat is the essential majesty of Kythera's landscape and its unique biodiversity. This fragile network includes flight paths of migratory birds, the taste of wild thyme honey, the potent fragrance of wildflowers, the rock-walled paths of the island's hiking trails and the precious hand-harvested sea salt collected from Kythera's sun-drenched coastal rock pools.

The burning issue at the core of this year's *Kythera Summer Edition* is communicating the devastating impact the proposed industrial wind turbines will have on the island. The irreversible destruction of Kythera's natural biodiversity for the sake of commercial industrialisation and profit will result in the desecration of the island. What has become abundantly clear is that renewable energy is not a black and white issue. The legal actions taken by the Kythera Foundation for Culture and Development (KIPA) and the local action group Dynamo, have delayed the onset of the complete destruction of Kythera's natural landscape. KIPA's legal proceedings have led to Kythera being declared among the seven most endangered European cultural heritage sites, due to the proposed installation of industrial wind turbines.

Indigenous people the world over have taught us about the challenges they faced as cultural and environmental custodians. We are Kythera's custodians and as such we are responsible for the cultural safekeeping of the island and for protecting the island's pristine and bio-diverse natural world. Ask yourself what makes Kythera such a unique travel destination. The answer is sure to touch on what Greek actress Irene Pappas observed on visiting Kythera: *"The island has a power of a silence I have never experienced in all my travels."*

If the Regulatory Energy Authority (REA) plans are realised, some of the proposed industrial wind turbines will be almost as tall as the Eiffel Tower. We will lose the natural paradise that we have inherited – and it will be on our watch. The insatiable desire for 'Profit over People' has made it more urgent than ever to engage the Kytherian diaspora in this critical issue.

"It is totally reasonable that local and expatriate Kytherians raise opposition against this totally disproportional planning, which deliberately ignores social and environmental conditions of the island." Hellenic Ornithological Society / BirdLife International.

Every aspect of Kythera relating to its past, present or future, is amplified as part of an intact whole – a threat to one is a threat to all. KIPA and Dynamo Kythera are investigating alternative, appropriately scaled and sympathetic alternatives to industrial wind turbines and have already begun work on a counter proposal to provide for the island's needs using solar power without risk to any of the elements which make Kythera so uniquely precious. For those who have access to influence, activate it now.

Any conversation, regardless of whether it is political, social or personal, is an effective way to keep the issue of the prevention of the installation of wind turbines alive. The call for action by all political representatives, at every strata of decision-making, is critical at this crucial time in Kythera's history.

Remember, there is power in unity. It is time to look within and ask yourself, *What legacy will I leave? Majestic silence or the constant whine of mechanical monsters?*

PHOTO BY TOM COX

GLOBAL ZOOMS

Keeping Kytherians Connected

by Vikki Vrettos Fraioli

WHILE THE COVID pandemic has changed all of our lives, it also brought many from the Kytherian diaspora together in a positive way. When The Kytherian Society of California (KSOCA), a small non-profit organisation, was unable to hold the annual Panigyri of the Myrtidiotissa Luncheon in 2020, we decided to hold a virtual, worldwide panigyri via ZOOM instead and invited Kytherians and philo-Kytherians from around the world to join us.

The first global zoom Panigyri, held in September 2020, was an outstanding success with over 120 participants from around the world. In doing so, we united Kytherian Associations from across the globe, enabling them to share news from their respective organisations. We have subsequently held five more global zooms with participants from the United States, Australia, Greece, France, Germany, Ireland, Paraguay, South Africa, the United Kingdom and, of course, Kythera.

Our global zooms have allowed participants to be aware of contemporary Kytherian issues such as the fight against the installation of industrial wind turbines on Kythera, while keeping up to date with news of other developments and projects such as the proposed Migration Museum.

Breakout sessions during global zooms allowed participants to chat with each other in small groups. While meetings are scheduled to last 90 minutes, many of our zooms have run for more than six hours! People from different time zones come and go. Everyone enjoys the opportunity for fellowship, conversation and connection.

KSOCA Global Zooms
Visit KSOCA f/b page
or website
email: kytheriansociety@ksoca.com

MY GREEK ODYSSEY

by Anna Cominos

MUCH LIKE ODYSSEUS as he undertook his epic journey home from the Trojan wars, modern day adventurer and host of *My Greek Odyssey*, Peter Maneas, explores the Greek islands and mainland Greece from the beauty of the Mediterranean Sea in his yacht, *Mia Zoi - A Life*.

Each week my Kytherian born parents (Matina and Nick Cominos) travel the Greek islands from the comfort of their armchairs as Peter Maneas lets them in on a myriad of little-known facts about his latest destinations in this breath-takingly cinematic travel series and cook's delight.

Born in Sydney to Kytherian-born parents (records show Peter's Kytherian lineage going back 15 generations to the mid 1500s), Peter was fortunate to have had the 'Kytherian experience' at a young age. He first travelled to Kythera as an impressionable 9 year old.

"I had no expectations other than meeting extended family for the first time," he explains. "That experience changed my life: my Greek language went from just getting by, to almost fluent with a reasonable vocabulary. I discovered our culture, my family's roots as farmers, the beauty of Kythera and its fresh and friendly lifestyle. I'll never forget the smell of freshly baked bread in Potamos on a Sunday, riding on the back of my cousin's motorbike through the country side, going hunting, waking up each morning to a cup of warm, sweet goat's milk and so many other experiences that a city boy never knew."

As to what sparked his desire to create *My Greek Odyssey*, "I've had a boat in Greece for several years and I had witnessed many beautiful islands that most people were not aware of and with Greece in a difficult economic situation, I thought that sharing these experiences with others was worth the effort."

About to launch the fifth series of *My Greek Odyssey*, Peter confides "I keep coming back because I made a commitment to myself that I would film a taste of all the inhabited islands in Greece and because I'm loving the research and the discovery of my heritage."

We have made 4 series (41 x 1 hour episodes) that have been aired in about 100 countries so far. Last year and this year we filmed another 30 episodes that will come out as series 5, 6 and 7. We have almost completed post-production on series 5 which should be broadcast mid 2022 with series 6 and 7 following over the following 12 months."

According to Peter, the Greek islands are particularly outstanding for several reasons. "There are several island groups around the world that are wonderful places to visit. But there is no place in the world that has the depth and range of landscapes, culture, history and accessibility of so many islands as the Greek islands. What's been fabulous has been the privilege to discover and share the uniqueness and different personality that each island has. Delve deeply in this discovery and you will find that these islands are definitely not "same same". Most Greek islands were at one stage their own city-states, that governed themselves."

Peter continues enthusiastically, "I love that you can visit an island and witness architecture, monuments and other historical evidence of so many civilisations from Prehistoric, Doric, Mycenaean, Minoan, Byzantine, Ottoman, Venetian and not to forget the piracy years as well as Greece's War of Independence age and many other influences from Britain, Germany, Belgium and Russia. You can visit a different piece of history in the morning and swim at a seaside beach in the afternoon, almost every day for months on end."

When asked about Kythera's outstanding qualities from the land and from the sea, Peter thoughtfully replies, "No traffic lights and no 5-star Hotel resorts". When asked what and where he advises visitors to Kythera to check out while visiting the island, Peter wryly answers, "Watch my show and you will see! If you want to learn more about *My Greek Odyssey*, different countries have their own networks or streaming services or visit our website."

<https://www.mygreekodyssey.com/where-to-watch/>

Just as Odysseus finally makes it home after his 10 year long voyage back from Troy, so too do the safe harbours of Kythera call on Peter, his boat and the trusted crew of *My Greek Odyssey*. Safe travels and thanks, Peter, for sharing your island adventures with us.

PHOTO BY KOSTAS KORONEOS

WALKING TRAIL MAINTENANCE WEEK

by Marianne Both

FOR THOSE WHO LOVE NATURE, Kythera is paradise. The island has increasingly become a destination for hiking enthusiasts. In spring, the island is covered in a breathtaking array of colorful wild flowers while autumn brings the equally stunning heather.

PHOTO BY RIGAS ZAFIROU

The island also offers the hiking enthusiast a hidden history as you often come across beautiful churches and ruins on your hiking trips. The evolution of what was once heavily farmed land to nature reserve is also very interesting. Back in the day locals bred cattle and grew a variety of grains. Mass emigration post WW2 has meant this way of life has virtually disappeared. Kythera offers an enormous variety of nature and landscape. There's everything ranging from rough and often impassable gorges to beautiful country roads and lush, fertile valleys. And always, of course, there are different views of the sea.

Over the past ten years I have become acquainted with many of the island's beautiful trails. Over 100 km of hiking trails with signage have now been established. Some of these trails, once used by locals to travel by donkey from home to check on livestock for example, have existed since time immemorial. Over time many of these paths have become overgrown and have fallen into disrepair. While a number of these paths, however, such as the path to the water mills in Mylopotamos, have been made accessible for sustainable hiking tourism, the catch is these trails need to be regularly maintained – something I, as a walker, had never realised. It was only when I was walking with Frank van Weerde from Pyrgos House that I came to understand that the maintenance of the footpaths is often done on private initiative. While some trails are maintained by Kytherians, volunteers from the island, including Frank, also participate. This maintenance work however is intensive, which is why

I LIKE WRITING for Kythera Summer Edition. In recent years I have picked olives for Kytherians through Pyrgos House. That way I got better acquainted with this traditional activity. It was also a great way to improve my Greek. I particularly appreciate Kythera Summer Edition's attention to ecotourism. Kythera, with its beautiful hiking areas, is ecotourism at its best.

In April this year an old school friend came along with me to help maintain hiking trails. We just walked and cycled our way around the island. When you are walking and cycling, you see so much more of the floral splendour, especially in spring.

Ten years ago, I borrowed a bicycle. Back then, I rarely encountered other cyclists on the road. Now I see young children with bicycles everywhere. These days you can rent very good bicycles in Potamos and, even better, they are about to put together a cycling map. What a great development!

Pyrgos House started a new activity for tourists in the autumn of 2021, namely helping maintain hiking trails.

Because I care so much for the island's nature, I didn't hesitate for a moment to sign up for this initiative. In the last week of March I, along with a group of 9 tourists and two locals, Fotis and Petros, worked for five days under Frank's supervision in various locales across the island. Fotis and Petros were hired for the heavier machine work and trail prepping, then our group came in and did the finer pruning. We raked away the grass clippings, piled loose stones and thoroughly swept the plateau at the waterfall in Mylopotamos. The latter was also very much appreciated by the people in Mylopotamos who treated us to a delicious lunch at the Platanos restaurant! Other residents and entrepreneurs on the island also expressed their appreciation. We worked hard as a group but what a lot we got in return! Because we worked at different parts of the island each day, we got to see the most beautiful places. Frank had chosen each locale with care, telling us fascinating stories of the history and nature of each place.

For example, the day we worked at Paleochora had huge cultural significance as Frank told us of the ancient ruins and their legend, while Fotis told us about the history of agriculture and livestock on the island and how he used to travel by donkey from Trifyllianika on these very same paths to feed his livestock. In the areas near Mylopotamos and the Mangounades valley with its beautiful forest, the ruins of old water mills can still be found. As we worked here, we learnt about the operation of those mills.

Looking back on that week, being outside in nature as we helped maintain those beautiful trails while learning the cultural context, was a great experience for everyone. And last but not least, the privilege of spending time with the people of this beautiful and special island!

For an unforgettable Kythirian Summer
Join our activities and be delighted!

- Guided walks
- Kythirian Cooking Workshop
- Olive Oil Soap Workshop
- Organic Olive Oil Tasting
- Thyme Honey Bee Excursion
- Canyoning Tours
- Mountain Bike Tours
- Sea Kayak Tours

Bookings and inquiries at
Pyrgos House Tourist Office – Potamos
(0030) 698986 3140 – www.pyrgoshouse.com

Περιμένουμε να σας ξεναγήσουμε στο εργαστήριό μας και να σας παρουσιάσουμε από κοντά βήμα-βήμα την διαδικασία παραγωγής των κεραμικών μας. Τα προϊόντα μας είναι διαθέσιμα απευθείας από το εργαστήριό μας, στο κατάστημά μας στη Χώρα και σε επιλεγμένα καταστήματα στο εξωτερικό. Μπορείτε να κάνετε την δική σας ειδική παραγγελία.

We are waiting to show you around our workshop and guide you through the manufacturing process of our ceramics. Our products are available to purchase from our workshop, our store in Chora and from selected stores abroad. Custom made orders.

Livadi Workshop: 2736031124 - Chora Shop: 2736031402
info@ceramicsroussos.gr, www.ceramicsroussos.gr

KYTHERA'S PROPOSED MIGRATION MUSEUM

by Anna Cominos

EVERY KYTHERIAN FAMILY has been touched by migration. While the enormity of the Kytherian diaspora spans the four corners of the world, behind every Kytherian smile is the lament to return home to Tsirigo.

Born in Australia to Kytherian parents, Helen Tzortzopoulos (president of The Friends of Museums of Kythera - FMK) is spearheading the creation of Greece's first-ever Migration Museum. Helen updated Kythera Summer Edition on the combined objectives of the proposed Migration Museum. "The stories of everyone who has lived on or who loves this island will be the heart and soul of the Migration Museum of Kythera," enthuses Helen. "This will be a state-of-the-art Museum of the 21st century. Modern technology will entice younger generations to spend time exploring their ancestral stories. There will be exhibition spaces, and research and educational programs. Spaces will also be reserved for workshops and seminars along with an amphitheatre for performances". To lose Kythera's migration stories would be a tragedy. Oral histories offer a personal historical context to the migration narrative. As time moves forward, stories from the past are erased forever. We must save them before it is too late. So, before you start throwing out any old bits and pieces when you're moving house, make sure you examine them carefully. You may well find a story worth sharing.

"Just start from the family tree, the village of origin and most importantly identify the 'paratsoukli' (nickname)," Helen suggests. "There may also be evidence of identification of the time of departure, a travel document, a boat ticket, perhaps a stamped immigration record issued on arrival at a given port. Arrival photos perhaps, newspaper cuttings, old hand-written letters, postcards and memorabilia, maybe even a good story that has been handed down from one generation to the next."

While documentation from primary sources such as the Municipality's archives is necessary to acknowledge one's Kytherian ancestry, this sort of painstaking paperwork doesn't touch on the

human experience. Kythera's migration stories include heartbreak, loneliness, hardship, destitution, discrimination, along with incredible tales of rags to riches, courage, determination, achievement and recognition. All these stories make up the rich tapestry of migration.

FMK SUMMER
PROGRAMME

FRIDAY, 8 JULY Join the Friends of the Museums of Kythera at Skandeia, Palaiopoli for the Party of the Year. The event is a fundraiser for the proposed Migration Museum of Kythera. Party begins at 8.30 pm. Book early! Don't miss out.

JULY 25 Academic and author Koula Kassimaty discusses her latest publication, Kytherians in Australia and Albanians on Kythera. The event concludes with Albanian Kytherians talking about their experiences on moving to Kythera.

SEPTEMBER Exploration of historic fortifications. Two separate events are to be held. Dates to be confirmed. Archaeologist Theodore Koukoulis will guide us through the Kastro of Chora. Architect, Dimitris Leventis, discusses the history of the old Kastro at Kastrissianika.

For further details: Friends of the Museums of Kythera on Facebook; ph 6977.091117 / 6976.808158; email fmk@fmk.gr

Greek women receiving life-saving instructions aboard the 'Patris', 1961. Photo courtesy Kagelaris family, from the 'In Their Own Image: Greek-Australians' National Project Archives

One point that Helen was keen to make is that the Museum is not only by Kytherians for Kytherians about Kytherians. The Museum will house the stories of both immigrants and emigrants. Kythera today is being repopulated by people of many different nationalities who have chosen to make Kythera their home thereby contributing to the local economy and society. Their stories must also be included in the Museum. "It is essential that we chart the flow of people to and from the island which has made it the multi-cultural island it is today. We have to embrace everyone who has a connection with this island."

The proposed museum is to be located on Agia Pelagia's former school site. "This project is being developed in collaboration with the Municipality of Kythera who own the site," says Helen "and we thank them for their cooperation." When we asked why the Migration Museum is to be housed in Agia Pelagia, she explained, "It is a symbolic acknowledgment to the mass of Kytherian emigrants who departed Kythera via Agia Pelagia's wharf (molo) to pursue the promise of a better life."

"We cannot do this alone," says Helen. "We need everyone to participate and contribute. This is a project that speaks to every family with Kytherian affiliations." FMK have held zoom meetings with Kytherians of the diaspora outlining ways in which they can offer support, such as sharing family stories and a piece of memorabilia or by becoming a member of the Friends of Museums of Kythera. "Monetary contributions are essential to our fundraising campaign. We have at least three years of expenses ahead of us. FMK will need to cover the research costs for the Academy of Athens, in addition to the architectural plans. We thank our benefactors and our many members who have been so generous and have given FMK the financial support necessary to launch the Migration Museum of Kythera. Regardless of how small, each and every contribution will help realise this ambitious project."

Helen was keen to underscore that a project like this could not be possible without teamwork. Without a good team and people willing to help, FMK would not be where they are today.

The Australian Ambassador, His Excellency Mr. Arthur Spyrou visited Kythera in an official capacity between 17-31 May. An invitation by Kythera's Mayor, Mr. Stratos Harhalakis was extended to the Ambassador to undertake the patronage of the Migration Museum of Kythera. To this end, the Friends of Museums of Kythera hosted a presentation of the architectural plans to His Excellency, along with a number of local dignitaries and community leaders.

The Friends of the Museums of Kythera are waiting for you!

The Friends of Museums of Kythera (FMK) office is located in Potamos square. Housed on the 1st floor of the Kythera Municipal Offices, stop by to meet FMK volunteers, view the proposed Migration Museum plans and pick up a copy of their guide on how to collect your family's migration stories. Got a story to tell? Helpful volunteers are eager to hear it!

Office hours info 10:00 - 13:00 Monday to Friday
Municipality 27960.33219 and 6977.091117/6976.808158

fastarti®
TZORTZOPOULOS ESTATE
Agricultural Products & Associated Activities

**olive oil
rusks
sea salt
honey**

Award winning organic products

Real products for real people!

Astarti-Tzortzopoulos Estate, 80 200 Potamos, Kythera, Greece, <http://www.astarti.eu>, e-mail: info@tzortzopoulos-estate.gr

σαϊτα
βότσαλο & ασημί
κύθηρα

6978 626150

THE MUNICIPALITY OF KYTHERA
in collaboration with
THE FRIENDS OF MUSEUMS OF KYTHERA

**We need YOU
YOUR FAMILY STORIES
YOUR SUPPORT**

MOΥΣΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

**We are building a collection of migration stories for our future
Migration Museum of Kythera**

For more information:
fmk@fmk.gr
For submission of stories:
mmk@fmk.gr

Accounts for fundraising purposes
Piraeus Bank : GR8901713520006352162189382
NBG : GR 5801103800000038029603545
PayPal : fmk@email.com

Friends of Museums of Kythera, 802 00, Potamos - Office hours 10:00 - 13:00 Mon to Fri

A VISITOR'S GUIDE TO KYTHERA

by Julie Stratigos Douveas, photographs by Kostas Koroneos

WELCOME TO KYTHERA! Here you will find pristine, quiet beaches, delicious homemade food with fresh, local ingredients. Historical and religious buildings beckoning you to explore and friendly locals happy to share the beauty, history and tradition of their island with visitors. I have been visiting Kythera with my husband and children almost yearly since 2011, and we still haven't managed to cross everything off our Must-See List. This year I share with you some of my favourites. There is so much more to explore. Agia Pelagia in the north is on my list for this summer, so stay tuned for an in-depth guide to Agia Pelagia in the 2023 Summer Edition!

LIVADI Start your day in Livadi with a freddo cappuccino freddo (iced cappuccino) at the Konomos Coffee Grinding House. Head north on the main road to the Kasimatis Bakery on the left, across from the petrol station. Try their meloposomo which is honey bread with raisins. Also tasty are their many homemade pies with sweet and savoury fillings. They also sell homemade Kytherian wheat rusks. At Maria's Sweets & More across the road from Konomos Coffee you will find fresh fancy custards and puddings, as well as

traditional Kytherian desserts such as amygdalota (almond cookies) and xerotigana (fried dough drizzled with honey and walnuts). Children will enjoy the pagotinia (mini ice cream cones and sandwiches).

Toxotis and Pierro's are two taverna-style restaurants. Toxotis is renowned for its homemade pasta and grilled meats while Pierro's serves traditional Greek dishes like pastitsio (Greek lasagna) and gemista (stuffed tomatoes and peppers). Manoli, the owner, may suggest a walk through the kitchen to see what is cooking. Vitsio, the local pizzeria serves a good pizza, salads, cold beer and delicious sweet and savoury crepes.

The Katouni Bridge in Livadi with its 13 arches in perfect symmetry is one of the most impressive structures on Kythera. Built in 1826 during British rule, and at a length of 110 meters, it is one of the largest stone bridges in Greece. Livadi's Byzantine Museum is also outstanding.

Visit Livadi early evening on a Wednesday for the local farmers' market. Choose from delicious and fresh home-made sweets and breads to olives, oil, soap, oregano and honey.

CHORA The capital of Kythera, founded in the 13th century by the Venetians, takes on a medieval character with its many narrow buildings and winding alleys. Here there are many shops. Fossa serves hearty breakfasts and delicious desserts. Bon Bon Fait Maison in the main square serves crepes, salads and homemade ice cream with interesting flavors such as Kytherian fig leaf. Chora is home to many jewellery, souvenir and art shops and summer boutiques. Stavros as you enter Chora and Ligo Ap'Ola in the main square sell locally-gathered

sea salt, jams and fatourada, the island's famous liqueur, (made from tsipouro, cinnamon, cloves and honey).

Be sure to visit the Castle of Chora which was built during various stages of the island's history, most notably in 1503 by the Venetians. The castle's strategic position offers sweeping views of the twin bays of Kapsali below. At sunset, a golden glow is cast over the village of Chora, making the Castle an ideal spot to take photos.

THE ARCHAEOLOGICAL MUSEUM of Kythera is located at Chora's northern entrance. When you enter, you will be greeted by the Lion of Kythera. This lion statue dates back to the 6th century. It resided in the fort of Chora but was taken to Germany in 1941 as a spoil of war. Years later, a Kytherian student studying abroad in Germany, recognized the lion in a museum storage room. He made sure that the lion was returned to its home on Kythera.

AVLEMONAS a quaint fishing village on the east side of the island with a popular swimming and diving bay. Avlemonas has two fish tavernas, Sotiris Fish taverna and Limanaki, while Arahtopolio Cafe (on the back bay where the fishermen dock their boats) serves coffees and our favourite portokalopita (orange cake drenched in syrup) and sokolatopita (a dense chocolate cake).

Avlemonas also offers many points of interest for land-lovers. Take a walk along the paved path to the fortress Kastelo, a tiny 16th century Venetian castle built at the entrance of the port. Kastelo was used as a watchtower during the Venetian period. The characteristic symbol of the Venetian Empire, the lion of St. Mark holding the Gospel, is perched above the entrance. Adventurous explorers who manage to climb into the Kastelo through one of the windows will be rewarded, as the Kastelo still contains some of the canons used by the Venetians! A short stroll to the fisherman's port where you will see the Cavallini Mansion with its famous sundial above the front door. Interesting fact. In 1802, the ship Mentor, owned by Lord Elgin, sank outside Avlemonas harbour. At the time, the Mentor was transporting the marble sculptures and panels that Lord Elgin had looted from the Parthenon!

MITATA main square is known as the 'balcony' of the village, due to its breathtaking panoramic views. The mountain village of Mitata is the family home of Australian-Greek filmmaker George

Miller, best known for his Mad Max franchise. Visit the old olive oil press Fava's Liotrivi, one of the oldest olive presses on the island. Here you can learn about olive oil production on Kythera and purchase local Kytherian products.

KALAMOS is home to the second of three caves on Kythera named in honour of Agia Sofia. The impressive cave of Agia Sophia hosts a chapel at its entrance. Taverna Filio is located in the village of Kalamos. The plane tree covered terrace is the perfect spot to sample some of their popular meat dishes, such as rooster and rabbit. Their Greek yogurt with homemade jams and spoon sweets is a delicious way to finish off your meal.

MYLOPOTAMOS and the neighbouring village, Kato Chora, should be visited in late afternoon to take advantage of the magnificent sunset with the Peloponnese in the distance. Mylopotamos gets its name from the 23 watermills that once operated along the fertile ravine that runs through the village. The watermills ground wheat using the power of flowing water. Today, only one such watermill, the Filippi Watermill, has been preserved.

The village's main square is marked by the church bell tower of Agios Charalambos. Giant plane trees provide a canopy of shade over the square, where Platanos's customers can enjoy an afternoon coffee hidden from the rays of the blazing sun. Walking on past the main square, you will encounter a fork in the road. Taking the right fork, you will come to Elichrysos, housed in an old olive press where you can purchase organic olive oil, local wines, fatourada, therapeutic herbs and a variety of natural creams and ointments. Keep walking and you will find the path leading down to the Neraida waterfall, which falls from a height of 20 meters into a sparkling green pool surrounded by giant plane trees. Heading back to the fork in the road, turn left and follow the signs to Kato Chora where you can visit the Venetian fortress and Byzantine settlement. This is a must see at sunset. One of three fortresses from the Venetian domination, the fres-

cos in the churches date it back to the 15th century. The fortress was built to protect the occupants of the area and to guard the western shore of Kythera. The Venetian castle gate where the winged lion of Saint Mark is perched welcomes you to the Byzantine settlement with its nine churches decorated with Byzantine and post-Byzantine frescos. Also in the area of Kato Chora is the Cave of Agia Sophia with iconography believed to date back to the 13th century. Tour guides will lead you through the Cave's chambers where you can observe stalactites and stalagmites.

HYTRA

HYTRA IS A MUST SEE. Leaving from Kapsali's wharf, Captain Spyro will take you for a ride in his Glass Bottom Boat, Alexandros, to the giant rock known as Hytra, visible from the beaches of Kapsali and Melidoni. As you come around the back of Hytra, a huge chamber of sea caves is revealed. After Captain Spyro anchors his boat at the entrance to the cave, those who want to swim into the caves with him can do so. (snorkel masks are provided and recommended to see the brilliant colours under the water). Others can stay on board or swim alongside the boat. Tip: Tours are available several times each day. On the late afternoon tour, the sun is in the optimal position, allowing the magnificent colors of the coral beneath the water's surface to be visible from the cave's entrance. In the busy summer months, I recommend reserving your place with Captain Spyro at least a day in advance -

Alexandros
Glass Bottom Boat.
Tel: 6974-022079

PHOTO BY JACQUELINE ANDRONICUS

Julie's Real Kythera

Swim at Kapsali (and visit Hytra Cave), Melidoni, Chalkos, Kaladi, Avlemonas, Fyri Ammos (Kalamos), Laggada Beach (Agia Pelagia)

Visit the Monastery of Panagia Myrtidiotissa, see the sunset at the Castle in Chora or the haunting sunset in Kato Chora Mylopotamos, the traditional fishing village of Avlemonas, the eerie silence of Paliohora.

Try & Buy Kytherian thyme honey, Kytherian wheat rusks, Sempreviva (Immortelle) flowers, fatourada (Kythera's version of tsipouro, accented with honey, cinnamon and cloves) or astako makaronada (lobster pasta) and yummy sweets like, rozethes, xerotigana, tiganopsomo and pasta milou (it's not apples, it's almonds that comprise the filling!)

Listen & Enjoy the local musical talent and visit Kokkino Spaletto in Frillingianika for live Greek music or make a night of it at an event at Zeidoros in Kapsali with exceptional outdoor amphitheatre acoustics.

Take in the magical silence
 of Kythera!

ECOTOURISM: KYTHERA'S FUTURE

by Daphne Petrohilos

THE INTERNATIONAL ECOTOURISM SOCIETY defines Ecotourism as "responsible travel to natural areas that conserves the environment, sustains the wellbeing of local people and involves interpretation and education" (2015). Reading over this list my eyes stop at 'sustains the wellbeing of local people'.

Bending your mind's eye slightly this could refer to our backpacking island holidays in Greece back in the 1970s and 80s. We saved for months to get an Interail pass or a ticket on the 'Magic Bus' - so named for its magical transformation from a cushy curtained coach on one side of the English Channel to a utilitarian bus with rigid plastic seats in Calais complete with lavishly moustached driver, cigarette dangling from his lip, and the constant whine of a not quite tuned tinny transistor radio. Sure, on the bus you might end up sleeping on a stranger's shoulder but at least you got a seat; by train, the further east you travelled the more likely you were to have to sit on the floor between overfilled carriages or stand for hours on end backpack to backpack with your fellow adventurers. Arriving in Athens with new friends from all over Europe we headed straight to Piraeus to catch a boat. Some of us knew where we wanted to go, others just hopped on the next departure to any island knowing that wherever they went they would be met by old ladies who welcomed each ferry with signs for rooms to rent that were sometimes just a balcony or a rooftop or a field to put your bedroll on. But we hadn't chosen our destinations for ensuite bathrooms and air conditioning, we were there for guaranteed sunshine, perhaps a disco or a plate of chips.

A backpacker is a seldom seen thing nowadays. Not as the species of my youth anyway. These were Greece's greatest fans, but completely ignorant of the environmental chaos of their visits. Out of financial necessity we inadvertently minimised our effect on the ozone layer, but we didn't see, or care to see, bags of our rubbish thrown into gullies and off ships, the dormant flora crushed in fields, or stop to consider what happened to the cigarette butts which peppered the beaches. Everybody was happy, pockets filled with drachma and our skin blistered. Those same backpackers are still coming, but differently. As tourism has evolved they arrive more economically on planes and the fields and balconies on many of the islands that once hosted the species have been bulldozed for concrete accommodation and swimming pools.

Kythera is teetering dangerously on the edge between lost and found paradise, and we as its custodians must learn from the example of other islands before it's too late. We can provide excellent accommodation and facilities without corrupting our Eden, but somewhere, somehow a misunderstanding between making a living and offering these services has occurred. This misunderstanding now threatens our collective inheritance and isn't the fault of our visitors, most of whom choose our island precisely because it has, so far, escaped the ravages of mass tourism.

Dignity and pride in our culture and natural environment must at some point exceed the whims of enterprise and so-called development in order to preserve both our history and our legendary philoxenia of which we are justifiably proud.

Off the grid
TOO HARD?
THINK AGAIN

A TRUE STORY: Thirty years ago Kytherian/Australian couple Graeme and Tina made Kythera their home away from home. They also opted to go completely off-grid. Many thought them mad...

"It can't be done," neighbours declared from behind windswept hair as they squinted into the harsh sunlight. "Solar and wind power? It'll never work."

Back then, dealing with the sceptics was as challenging as sourcing the appropriate technology, but for 30 years the power needs for their family of four (plus guests) – electricity, hot water, and heating have been amply covered by renewable energy sources. They have a refrigerator, dishwasher, microwave, washing machine, a fireplace that generates underfloor heating and even a projector to watch movies on their back wall. The house has never been connected to the national grid or used a drop of fossil fuel or had a blackout.

Solar and wind power do work, especially in places like Kythera. The two small wind turbines and solar panels first installed are still going strong. They only replaced their 12 batteries when they began to fade after 27 years.

Undoubtedly, renewable, carbon-free resources are the only way forward for our planet. But it need not be on an industrial scale. We can all do our bit by installing a solar panel on existing builds or by making new builds energy self-sufficient.

Don't dream it, do it!

If you're keen to install a new system in your home but haven't a clue about doing it, there is a growing number of companies in Athens that can help you. If you wish to stay local speak with Haralambos Kalligeros at his shop **Euronics** in Livadi. Whether you want to add solar panels to a house that's already using conventional electricity or to go completely off-grid, Haralambos can advise you as to the most practical solution for your needs.

Euronics Kalligeros
Livadi, 2736039080
6936641310
kalligeros@euronics.gr

KYTHERA IS AN ENDANGERED SITE

- as voted by Europa Nostra

by KIPA Foundation

EUROPA NOSTRA is set up by citizens' organisations working to preserve Europe's unique cultural and natural heritage, in collaboration with the European Investment Bank Institute. In Greece it is represented by the Hellenic Society of Environment and Culture (ELLET). In March 2022 representatives from ELLET, Europa Nostra, and the European Investment Bank Institute came to Kythera to assess the danger to the island from the seven proposed industrial wind farms. The representatives were shown the sites proposed for the wind farms by the Kythera Citizens Movement - Dynamo Kythera.

During the same visit the Kytherian Foundation for Culture and Development (KIPPA) also had in depth discussions with those representatives about the risk to the island's natural and cultural wealth. The visit culminated in a meeting at the Potamos Cultural Centre with residents from the affected local sectors, such as

tourism, agriculture, and culture. A separate meeting was later held with representatives from the local authorities. These meetings generated a productive dialogue that made it clear that the residents' efforts against the wind farms are worth undertaking and that their counterproposal of an energy community is the only sustainable solution for the island. The representatives of the European bodies applauded the citizens of Kythera for the manner and scope of their fight and promised to increase their assistance.

Indeed, a year earlier, on 8th April 2021, Kythera (together with Amorgos, Kimolos, Sikinos and Tinos) was declared by EUROPA NOSTRA as one of the 7 most endangered European cultural heritage sites for 2021, due to the proposed installation of industrial wind farms. (See <https://kythira-windturbines.com/en/kythira-among-europes-7-most-endangered-heritage-sites-2021/>)

The mission of the Kytherian Foundation for Culture and Development (KIPPA) is to enhance a sustainable life on Kythera and to promote the island's unique natural and cultural identity, and in accordance with this mission it has supported the Kythera Citizens Movement - Dynamo Kythera. Therefore, we consider the EUROPA NOSTRA declaration for Kythera important, as it suggests that the imminent threat from the windfarms is not just of local but also of national and European concern. At a political level it has already enabled the MEP for MERA 25, Kriton Arsenis, to address a question to the Greek Parliament about what protection is now needed for Kythera, in view of its European endangered status.

The declaration of EUROPA NOSTRA has also impacted social awareness of the issues at stake, with residents and expats around the world expressing great concern during information meetings and webinars. The prominent cardiologist Panagiotis Vardas, during an information meeting at the village of Logothetianika, declared the wind farms to be "the biggest catastrophe the island would see since Barbarossa" - a horrific historical point of reference for all Kytherians, while Lydia Karra, President of ELLET, stated after Europa Nostra awarded Kythera its "endangered" title:

"These islands still remain a place where human beings can feel God's creation. They are small, little dots on our planet, but the beauty of this creation is reflected in pristine landscapes that mix with the sea, and where people over the centuries have created villages and monuments in harmony with nature. Yes, the islands do need some renewable energy for their local needs, but they should not be turned into industrial zones with colossal wind turbines to be used by cities. Greece needs renewable energy, and it is already in a position to fill the quota required by Europe. We believe in renewable Energy for our country, but with the right zoning. So the European acknowledgement of the importance of this issue, will give new hope to all these communities and to many others who are asking our support and will allow us to intensify our campaign".

KYTHERIAN FOUNDATION FOR CULTURE AND DEVELOPMENT
<https://kipa-foundation.org>

PHOTO BY KOSTAS KORONEOS

WHY WE SAY NO TO INDUSTRIAL WIND FARMS ON KYTHERA

*The Kytherian Foundation for Culture and Development (ΚΙΠΑ)
based on an article by its Founder and Honorary President G.I.Kasimatis*

THE ISLAND OF KYTHERA IS DISTINGUISHED by the scientifically and internationally recognised specificities of its natural and human made environment, as well as its historical area, all of which make the island a high quality destination site. Those specificities have been preserved to date thanks to the passion of Kythera's inhabitants and constitute an important part of the history and environment of Greece. There is an imperative need to protect and promote Kythera with caution and mindfulness or the whirlwind of commercial exploitation will destroy it.

The reason we stand against the installation of industrial wind farms on the island is precisely because it is our duty to preserve our own identity, safeguarding the specificities of Kythera.

Island totally preserved and officially preservable

Kythera is one of the few Greek islands, which, due to the permanent struggle of its inhabitants, has remained virgin in relation to natural and man-made environments, a fact that constitutes an international source of attraction for quality tourism. To date, the conservation of the island has been based on a system of acts of public institutional protection which constantly grow and expand, as well as a system of powerful social protection including many community service programmes and individual Kytherian initiatives.

Natural environment

- a) Morphology rare for small islands: all around the island there are continuous range ridges, canyons, deep streams, impressive cliffs, waterfalls, caves, as well as many small closed beaches with sand or small colourful pebbles.
- b) Kythera is covered with dense bush vegetation which, in spite of the rocky soil, makes the island green with one of the richest biodiversities in plant species.
- c) Its flora includes unique species with a rare richness of herbs used for infusions and medicaments known for eons in international bibliography, plus agricultural products of especially high quality dating back to ancient times (honey, figs, cheese, wine) and medieval or post medieval times (barley, wild wheat, olive oil, etc).
- d) The island is an internationally recognised site for the passage of migratory birds, especially of rare and protected falcon species, and includes an international ornithological observatory in Antikythera, and specific settlements of falcons and gulls in ragged rocks on nearby islets.
- e) Kythera is one of two points of the Mediterranean with the highest scientifically measured and internationally recognised luminosity and sunshine (site "Vroulea").
- f) Due to its particularly long geological age, the island includes a geological,

speleological and paleontological wealth of scientifically verified value, with plenty of caves containing paleontological and prehistoric findings.

Man-made environment

Kythera as a place of civilisations' meeting and crossing has a monumental history of five ages

- a) Prehistoric and Archaic
- b) Byzantine
- c) Age of Western conquests (Venetian and British rule)
- d) Age of Modern Migration
- e) Modern Age

Kythera has some of the richest terrestrial and maritime archaeological findings of all eras with many more yet to be discovered. We mention the ongoing explorations and findings of the British School of Archaeology, the undisturbed Minoan peak sanctuary (the only one outside Crete), the Antikythera Mechanism and other precious discoveries in the same undersea area that are still being explored, the long-term Jacques Cousteau maritime explorations and many others.

Marine monuments of sunken ships from the English fleet and Second World War German airplanes have been preserved. There is also a monument of a German base

Photo taken from Agia Anastasia of Krotiri, proposed site for the placement of 16 industrial wind turbines each at a height of 150m.

installation for observation of the Mediterranean.

The island is notable for its immense number of Byzantine and post Byzantine churches of great value, small temples, frescos and icons predominantly from the Cretan School with worldwide requests for international exhibitions of Byzantine iconography. Kythera is a crossroad of international navigation with important infrastructures such as the lighthouse in Moudhari, one of the largest in the Mediterranean.

The Venetian Castle of Chora is considered one of the most beautiful in Greece. Worthy of admiration are the English era roads and bridges, including one of the first stone bridges in Europe. The institution of Domestic Property, which transformed the feudal dominion of lords into property under local control and jurisdiction is still valid today in Kythera and is the only institution of its kind existing in Greece.

Many old, inhabited traditional communities are notable for the composition of Cycladic, Ionian and Maniot architectural elements which form a particular Kytherian residential architecture. Folklore treasure is perfectly saved, from local life and cohabitation.

INDUSTRIAL TURBINES ON KYTHERA

POSE A SIGNIFICANT THREAT TO MIGRATING BIRDS

by Apostolis Kaltsis

THE TRANSITION to Renewable Energy is a major issue for society, as is the need to reduce energy consumption and reconsider our attitude to the term 'development'. Other equally significant socioeconomic parameters and natural resources affected by Renewable Energy Sources (RES) spatial planning also should be taken into account – none of which, unfortunately, is happening in Greece.

The map of the Regulatory Authority for Energy (RAE) (<https://geo.rae.gr/>) shows where the outrageous number of wind turbines (115 in all) of at least 120m in height are to be located on the small island of Kythera. RAE has granted permission for energy production, the first step in the licensing procedure, and may proceed at anytime for final environmental permission. It is entirely reasonable, therefore, that the local population, along with Kytherians from the diaspora and lovers of the island, declare their immediate opposition to this totally disproportionate planning which deliberately ignores the social and environmental conditions of the island. The following is just one of the major environmental impacts that would result from the proposed industrial wind turbines. The Kythera-Antikythera island complex is one of the most significant migratory passages for birds in the Mediterranean Sea, as the two is-

lands are the sole pieces of land between continental Greece and Crete. In fact, Kythera and Antikythera are two of only four protected areas for birds (NATURA 2000 sites) officially declared as "migratory bottlenecks". This means that several thousand birds pass every spring and autumn from the two islands on their way to and from their breeding grounds. The proposed RAE plan has devastating ramifications for the island's biodiversity:

"Migratory birds are particularly affected by wind turbines as they often travel in large flocks along set routes. Any obstacles blocking their flight paths will not only cause fatalities but may force them to burn crucial energy reserves diverting their route or abandon much-needed rest stops altogether".

Quote from recent publication 'Mitigating biodiversity impacts associated with solar and wind energy development' by leading experts from the International Union for the Conservation of Nature (IUCN).

Industrial-scale wind turbines have no place on Kythera and Antikythera. Since official international organizations recognize that biodiversity loss is equally catastrophic to climate change impact, ecologically sensitive areas should be excluded from industrial RES installations. A recent study by the University of Ioannina has shown that national goals for wind energy can easily be achieved, even when excluding protected and undisturbed natural areas. Small Aegean islands in particular should focus on energy autonomy in order to exclude incompatible plans, which will brutally violate the strong social and ecological limitations that have formed their unique identity.

Hellenic Ornithological Society /
BirdLife International

Kytherian Actions of Community Service

Kythera, due to its century long large, transient migration, has undertaken a great many community service projects. This type of activity persists despite the recent economic and cultural crisis. In this respect the Kytherian Foundation for Culture and Development (ΚΙΠΑ) is the main institution, having as its main goal the multidimensional development of social cohabitation and quality of life on the island. Since its foundation, ΚΙΠΑ has developed programmes which cover the protection and promotion of everything from the natural and anthropogenic environments, adding value to the wealth of Kythera.

Specifically the multi awarded Kythera Trails Programme now covers 100 kilometres and connects with programmes ranging from canyoning of gorges/ravines to climbing and mountain biking. In time it will connect with new initiatives currently in the planning - visiting caves, antiquities at Paleopolis, Byzantine and post Byzantine small churches and diving.

A series of programmes supporting primary agricultural production and launching Kytherian products of high nutritional quality are already running, with priority given to olive oil production. Programmes for seashore products and local produce to follow. A series of new ideas that aim to highlight the natural richness of the island and protect its natural environment are also under development, in tandem with studies intended to promote Kythera's man-made environment and history.

The reason we oppose RAE's plans to install wind farms is because if we lose any of the qualities of the island that we have inherited, and that we have created, we shall lose not only our richness but also elements of our identity. Our land will cease to be a quality destination of immense natural value and beauty. Industrialisation will cause fierce and irreparable consequences to Kythera which will lead to economic, social, environmental and cultural decline. The matter is existential and, in line with the terms of our Foundation's Constitution, it is our duty to fight with all the resources we can muster to prevent such a thing from happening.

<https://www.kipa-foundation.org>

Φωτο από Αγία Αναστασία: Στο βάθος η χωροθέτηση του βιομηχανικού αιολικού σταθμού σε παρθένα περιοχή. 16 ανεμογεννήτριες ύψους 150 μέτρα έκαστη.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ;

Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕ ξεκίνησε πριν χρόνια στο νησί. Το 2021 σηματοδοτήθηκε από μια πολύ σημαντική εξέλιξη: το Δημοτικό Συμβούλιο Κυθήρων δημιούργησε τη Διαπαραταξιακή επιτροπή που επισφραγίζει την ενότητα των παρατάξεων στον αγώνα των Κυθηρίων κατά των βιομηχανικών αιολικών σταθμών, καθώς επίσης διερευνά για τη δημιουργία Ενεργειακής Κοινότητας στα Κύθηρα. Η Διαπαραταξιακή επιτροπή, είναι αποτέλεσμα συνεργασίας του Κ.Ι.Π.Α με εκπροσώπους από τις τρεις δημοτικές παρατάξεις, την ΕΕΠΚΑ και δυο ιδιώτες επιστήμονες. Η Διαπαραταξιακή επιτροπή αφού διερεύνησε το ισχύον θεσμικό και νομικό πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας κατέληξε ομόφωνα στην αντίθεσή της στην εγκατάσταση βιομηχανικών ανεμογεννητριών στα Κύθηρα, κρίνοντάς την απαράδεκτη και καταστροφική για το νησί, και αντιπρότεινε τη δημιουργία Ενεργειακής Κοινότητας.

Η ομόφωνη πρόταση αφορούσε μια Ενεργειακή Κοινότητα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που σε πρώτη φάση θα έχει βασικά μέλη τον Δήμο Κυθήρων και τις σχετικές υπηρεσίες/δραστηριότητές του, αλλά με προοπτική διεύρυνσης στο άμεσο μέλλον σε τοπικές επιχειρήσεις και πολίτες.

Αυτή αποτελεί πλέον την πυξίδα των Κυθήρων για τα ενεργειακά θέματα: η υλοποίηση ενός ενεργειακού έργου μικρής κλίμακας με φωτοβολταϊκά και ενεργειακό συμψηφισμό κρίθηκε ως η βέλτιστη λύση προκειμένου να συμβάλουμε στην ενεργειακή μετάβαση του νησιού, στηρίζοντας μεν τους εθνικούς στόχους, θέτοντας όμως ως προτεραιότητα το όφελος των Κυθήρων και των κατοίκων του.

Αυτή είναι άλλωστε η κατεύθυνση που έχει προτείνει ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης στους νησιωτικούς δήμους, απευθυνόμενος σε αυτούς να ακολουθήσουν το παράδειγμα της νήσου Χάϊκας - πιλότου ενεργειακής κοινότητας στα νησιά του Αιγαίου.

Στις 17/11/21, ο Δήμαρχος Κυθήρων ανακοίνωσε την ανάθεση της διαμόρφωσης Ενεργειακής Κοινότητας και Επιχειρηματικού Σχεδίου σε εξειδικευμένο ενεργειακό σύμβουλο. Το σχετικό κονδύλι της πρώτης φάσης ύψους 12.400 ευρώ είναι ήδη δεσμευμένο και αναμένεται να ολοκληρωθεί τους επόμενους μήνες. Θα ακολουθήσει η αδειοδότηση και μετά αναμένονται οι επόμενες φάσεις (κατασκευή, σύνδεση κ.λπ.).

ΟΧΙ ΣΤΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΑΝΕΜΟΓΕΝΝΗΤΡΙΕΣ ΣΤΑ ΚΥΘΗΡΑ

Από το Κυθηραϊκό Ίδρυμα Πολιτισμού και Ανάπτυξης (ΚΙΠΑ)
Βασισμένο σε άρθρο του Ιδρυτή του και Επίτιμου Προέδρου Γ.Ι. Κασσιμάτη

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΑΙ συγκριτικά με επιστημονικώς και διεθνώς αναγνωρισμένες ιδιαιτερότητες φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και ιστορικού χώρου, που το καθιστούν τόπο προορισμού υψηλής ποιότητας. Οι ιδιαιτερότητες αυτές διασώθηκαν παραδειγματικά μέχρι σήμερα με το ζήλο των κατοίκων του και αποτελούν σημαντικό κεφάλαιο της Ειρήδας. Είναι επιτακτική ανάγκη να προστατευθούν και να αναδειχθούν με ιδιαίτερη προσοχή και επιμέλεια, διαφορετικά, η λαίλαπα εμπορικής εκμετάλλευσης των πάντων θα τις καταστρέψει και θα τις αφανίσει, θάβοντας συγχρόνως και το ίδιο το νησί.

Οι ρόλοι που τασσόμαστε ενάντια στην εγκατάσταση βιομηχανίας αιολικής ενέργειας στο νησί είναι ακριβώς επειδή αποτελεί καθήκον μας να διασώσουμε την ίδια μας την ταυτότητα περιφρουρώντας τις ιδιαιτερότητες των Κυθήρων, τις οποίες περιγράφουμε επιβεκτικά παρακάτω:

Νησί πλήρως διατηρημένο και επίσημα διατηρητέο

Τα Κύθηρα είναι από τα ελάχιστα ελληνικά νησιά, το οποίο, με διαρκή αγώνα των κατοίκων του, διατηρείται παρθένο ως προς το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον του, γεγονός που αποτελεί διεθνή πηγή έλξης του ποιοτικού τουρισμού. Η διατήρηση του νησιού μέχρι σήμερα στηρίζεται αφενός σε ένα σύστημα πράξεων δημόσιας θεσμικής προστασίας, το οποίο συνεχώς πυκνώνει και επεκτείνεται, και αφετέρου σε ένα σύστημα ισχυρής κοινωνικής προστασίας, με πολλή ενεργά κοινωφελή προγράμματα και δράσεις ιδιωτικής πρωτοβουλίας Κυθηρίων.

Φυσικό περιβάλλον

α. Έχει μορφολογία σπάνια για μικρά νησιά: συνεχείς σε ολόκληρο το νησί σειρές κορυφογραμμών, φαράγγια, βαθιά ρέματα, εντυπωσιακοί κρηνοί, καταρράκτες, σπήλαια, μικρές και πολλές κλειστές παραλίες με αμμουδιές και ψιλό πολύχρωμο βοτσαλάκι.

β. Είναι καλυμμένο με πλούσια και πυκνή θαμνώδη βλάστηση, η οποία, παρά το πετρώδες του εδάφους του, καθιστά το νησί πράσινο με μια βιοποικιλότητα από τις πλουσιότερες σε είδη φυτών και χλωρίδες.

γ. Η χλωρίδα του περιλαμβάνει μοναδικά στον κόσμο είδη και σπάνιο πλούτο βοτάνων, αφεψημάτων και φαρμακευτικών, γνωστών από αιώνων στη διεθνή βιβλιογραφία, καθώς και αγροτικών προϊόντων ιδιαίτερης υψηλής ποιότητας από αρχαιολόγους χρόνων (μέλι, σύκα, τυρί και κρασί), καθώς και μεσαιωνικών και μεταμεσαιωνικών χρόνων (κριθάρι, άγριο στάρι, λάδι κ.ά.). δ. Είναι διεθνώς αναγνωρισμένος τόπος ως πέρασμα μεταναστευτικών πτηνών, ιδίως σπανίων και υπό προστασίαν ειδών γερακιών (με διεθνές παρατηρητήριο στα Αντικύθηρα και με ειδικούς «οικισμούς» γερακιών και γλάρων σε απόκρημνους βράχους των γύρω βραχονησίδων).

ε. Είναι ένα από τα δύο σημεία της Μεσογείου με επιστημονικώς μετρημένη και διεθνώς αναγνωρισμένη ύψιστη φωτεινότητα και ηλιοφάνεια (θέση «Βρουλιέα»). στ. Είναι νησί το οποίο, λόγω της ιδιαίτερα μακράς γεωλογικής ηλικίας του, περιέχει επιστημονικούς διαπιστωμένης αξίας γεωλογικό, σπηλαιολογικό και παλαιοντολογικό πλούτο, με πάρα πολλά σπήλαια και με παλαιοντολογικά και προϊστορικά ευρήματα.

Ανθρωπογενές περιβάλλον

Τα Κύθηρα ως τόπος συνάντησης και διασταύρωσης πολιτισμών, αποτελούν εκθετήριο μνημείων από τις Πέντε ιστορικές εποχές

(α) προϊστορική και αρχαϊκή, β) βυζαντινή, γ) εποχή των δυτικών κυριαρχιών (Ενετοκρατία και Αγγλοκρατία), δ) εποχή νεώτερης μετανάστευσης και ε) εποχή των νεώτερων χρόνων).

Διαθέτουν από τα πλουσιότερα διεθνώς γνωστά ευρήματα χερσαίας και ενάθιας αρχαιολογίας όλων των εποχών με ανεξάντλητες και ακόμη μη ευρεθέντες ποσότητες. Αναφέρουμε τις διαρκείς εξερευνησεις και τα ευρήματα της Βρετανικής Αρχαιολογικής Σχολής, το μοναδικό εκτός Κρήτης ασύλητο Μινωικό ιερό κορυφής, το μηχανισμό των Αντικυθήρων και τα πολύτιμα ευρήματα της ίδιας υποθαλάσσιας περιοχής με

συνεχιζόμενη εξερεύνηση, τις μακροχρόνιες ενάθιες εξερευνήσεις του Κουστώ και πολλά άλλα.

Το νησί διακρίνεται από τον τεράστιο και μεγάλης αξίας αριθμό βυζαντινών και μεταβυζαντινών ναών, ναυδρίων, τοιχογραφιών και εικόνων της Κρητικής, κυρίως, σχολής, με παγκόσμια ζήτηση σε διεθνείς εκθέσεις βυζαντινής εικονογραφίας. Είναι πέρασμα διεθνούς ναυσιπλοΐας με σημαντικότερα έργα εξυπηρέτησής της (φάρος Μουδαρίου από τους μεγαλύτερους της Μεσογείου, Σηματώριο, αγκυροβόλια).

Το Ενετικό Κάστρο έχει κριθεί από τα ωραιότερα της Ελλάδας.

Έξια θαυμασμού είναι τα αγγλικά έργα οδοποιίας και γεφυροποιίας, με ένα γεφύρι από τα πρώτα πέτρινα γεφύρια της Ευρώπης.

Ο θεσμός της Εγχωρίου Περιουσίας, που μετουσίωσε τη φεουδαρχική κτήση των αρχόντων σε ιδιοκτησία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ισχύει μέχρι και σήμερα στα Κύθηρα και είναι ο μοναδικός τέτοιος θεσμός εν ισχύ στην Ελλάδα. Πολλοί παλαιοί, κατοικούμενοι παραδοσιακοί οικισμοί διακρίνονται για τη σύνθεση κυκλαδικών, επανησιακών και μανιάτικων αρχιτεκτονικών στοιχείων σε μια ιδιαίτερη κυθηραϊκή οικιστική αρχιτεκτονική. Διαζώζονται μεγάλης έκτασης ενάθια μνημεία βυθισμένων πλοίων του αγγλικού στόλου και των γερμανικών αεροπλάνων από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και από τον Ψυχρό πόλεμο. Επίσης μνημεία εγκατάστασης της γερμανικής βάσης παρακολούθησης της Μεσογείου. Λαογραφικός πλούτος, άριστα σωζόμενος, από την τοπική ζωή και συμβίωση.

Κυθηραϊκή Κοινωφελής Δράση

Τα Κύθηρα, λόγω της μακραίωνης μεγάλης παροικιακής μετανάστευσης, ανέπτυξε ανέκαθεν μεγάλη έκταση κοινωφελή έργα. Η δράση αυτή εξακολουθεί παρά τη σημερινή οικονομική και πολιτισμική κρίση, με κύριο φορέα αυτής της κατεύθυνσης το Κυθηραϊκό Ίδρυμα Πολιτισμού και Ανάπτυξης (ΚΙΠΑ) και με βασικό στόχο την πολυδιάστατη ανάπτυξη της ποιότητας της κοινωνικής συμβίωσης στο νησί. Το ΚΙΠΑ ανέπτυξε από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα προγράμματα που καλύπτουν την προστασία και ανάδειξη του συνόλου των αγαθών του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος που περιγράψαμε και προσθέτουν υπεραξία στον πλούτο των Κυθήρων.

Συγκεκριμένα το πολυβραβευμένο Πρόγραμμα μονοπατιών και πεζοπορίας έχει ολοκληρώσει τμήμα 100 χιλιομέτρων και συνδέεται με τη διέλευση παραγωγών, πρόγραμμα αναρρίχησης, πρόγραμμα ποδηλατοδρομίας - ορεινής ποδηλασίας, και θα συνδεθεί εν καιρώ με καινούρια προγράμματα που βρίσκονται υπό σχεδιασμό (δίκτυα επίσκεψης σπηλαίων, αρχαιολόγων Παλαιοπολής, βυζαντινών και μεταβυζαντινών μικρών ναών, υποθαλάσσιο δίκτυο κατάδυσης).

Έχουν ήδη ξεκινήσει προγράμματα στήριξης της πρωτογενούς αγροτικής παραγωγής και διάθεσης κυθηραϊκών προϊόντων υψηλής διατροφικής ποιότητας με προτεραιότητα στην παραγωγή λαδιού, ενώ έπονται αντίστοιχα προγράμματα για τα προϊόντα θαλάσσιων ακτών του νησιού, προϊόντα τοπικής παραγωγής κ.ά. Ταυτόχρονα μελετώνται νέα προγράμματα για την ανάδειξη του φυσικού πλούτου του νησιού και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς επίσης την ανάδειξη του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ιστορίας των Κυθήρων.

Οι ρόλοι που εναντιωνόμαστε στα σχέδια της ΠΑΕ για βιομηχανικούς αιολικούς σταθμούς στα Κύθηρα είναι διότι αν χάσουμε το παραμικρό από τις παραπάνω ιδιαιτερότητες του νησιού που κληρονομήσαμε και την υπεραξία που έχουμε δημιουργήσει, θα χάσουμε όχι μόνο τον πλούτο μας, όπως τον περιγράψαμε, αλλά και τα ίχνη της ταυτότητάς μας. Ο τόπος θα σταματήσει να είναι ποιοτικός προορισμός αξιώσεων και θα χάσει το συγκριτικό του πλεονέκτημα. Η βιομηχανοποίηση του νησιού θα έχει σκληρές και μη αναστρέψιμες συνέπειες για τον τόπο μας και θα επιφέρει οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική και πολιτισμική παρακμή. Το θέμα είναι κατεξοχήν υπαρκτικό, και όπως μας υπαγορεύει το καταστατικό του Ιδρύματός μας, είναι καθήκον μας να αγωνιστούμε με όλες μας τις δυνάμεις να μη γίνει κάτι τέτοιο.

ΤΑ ΚΥΘΗΡΑ ΕΙΝΑΙ ΜΝΗΜΕΙΟ ΥΠΟ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ

όπως ψηφίστηκε από την Europa Nostra

Κυθηραϊκό Ίδρυμα Πολιτισμού και Ανάπτυξης (<https://kipa-foundation.org>)

ΤΟ ΚΙΠΑ ΟΧΙ ΜΟΝΟ στηρίζει την Κίνηση Πολιτών Κυθήρων - Dynamo Kythera στην εκστρατεία ενημέρωσης ενάντια στους βιομηχανικούς αιολικούς σταθμούς, αλλά επίσης για πολλή χρόνια τώρα οργανώνει διακεκριμένα προγράμματα και δράσεις για να ενισχύσει τη βιώσιμη ζωή στα Κύθηρα, προωθώντας την ιδιαιτερότητα της φυσικής και πολιτιστικής ταυτότητας του νησιού.

Ως εκ τούτου, δεν προξενεί έκπληξη ότι η φυσιογνωμία του νησιού ταξίδεψε στην Ευρώπη. Στις 8 Απριλίου 2021 ανακοινώθηκε ότι τα Κύθηρα, μαζί με άλλα 4 νησιά του Αιγαίου, ανήκουν στις 7 πιο απειλούμενες προς εξαφάνιση περιοχές πολιτιστικής κληρονομιάς στην Ευρώπη που επιλέχθηκαν για το Πρόγραμμα 7 Υπό Απειλή (7 MOST ENDANGERED) του 2021, λόγω του κινδύνου που διατρέχουν να μετατραπούν σε βιομηχανική ζώνη με αιολικά πάρκα. https://www.efsyn.gr/ellada/periballon/289106_pente-nisia-toy-aigaiou-stis-7-pio-apeiloumenes-periohes-politistikis

Το πρόγραμμα «7 Υπό Απειλή» το διαχειρίζεται η Europa Nostra – η ευρωπαϊκή φωνή της κοινωνίας των πολιτών αφοσιωμένη στην προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς – και ο εταίρος της, το Ινστιτούτο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Στην Ελλάδα η Europa Nostra εκπροσωπείται από την Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού (ΕΛΛ.ΕΤ).

Στις αρχές Μαρτίου φέτος επισκέφτηκαν τα Κύθηρα εκπρόσωποι της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, της Europa Nostra και του Ινστιτούτου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με σκοπό να διαπιστώσουν ιδίως όμοιο τον κίνδυνο που αντιμετωπίζει το νησί των Κυθήρων από τη χωροθέτηση των 7 μέχρι τώρα βιομηχανικών αιολικών σταθμών. Σε αυτό το πλαίσιο αρχικά πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις στα χωροθετημένα σημεία μαζί με εκπροσώπους της Κίνησης Πολιτών Κυθήρων, ενώ είχε προηγηθεί συνάντηση με το Κυθηραϊκό Ίδρυμα Πολιτισμού και Ανάπτυξης (Κ.Ι.Π.Α) για να συζητηθεί σε βάθος η απειλή που διατρέχει η φυσική και πολιτιστική κληρονομιά του νησιού.

Η επίσκεψη ολοκληρώθηκε με τη προγραμματισμένη συνάντηση στο Πνευματικό κέντρο του Ποταμού, με εκπροσώπους των παραγωγικών τάξεων του νησιού, από τον πολιτισμό, το τουρισμό και άλλους φορείς που θα επηρεαστούν, και ξεχωριστά με τους θεσμικούς φορείς. Πραγματοποιήθηκε ένας πολύ γόνιμος διάλογος στον οποίον έγινε σαφής η αγωνία των κατοίκων του νησιού για το μέλλον τους ως αιτία του δικαίου αγώνα τους, καθώς και η διάθεσή τους να αντιπροτείνουν την Ενεργειακή Κοινότητα ως τη μόνη βιώσιμη για το νησί λύση. Αναχωρώντας από το νησί οι εκπρόσωποι των

Κυθήρων έχουν αντιδράσει με μεγάλη ανησυχία. Σε τέτοιο βαθμό που ο διακεκριμένος καρδιολόγος Παναγιώτης Βάρδας, κατά τη διάρκεια της ενημερωτικής συνάντησης στο χωριό Λογοθετιάνικα, αντηχώντας την επιθυμία των Κυθήρων από την Europa Nostra, σύγκρινε τα αιολικά πάρκα με τη σφαγή του Μπαρμπαρόσα, «ως τη μεγαλύτερη καταστροφή που θα έχει δει το νησί μετά τον Μπαρμπαρόσα» - τρομακτικό ιστορικό σημείο αναφοράς για όλους τους Κυθηριούς.

Και όπως το εξέφρασε η Πρόεδρος της ΕΛΛΕΤ, Λυδία Καρρά, στον απόηχο της ανακοίνωσης της Europa Nostra, όταν τα Κύθηρα κέρδισαν τον τίτλο «απειλούμενο μνημείο υπό εξαφάνιση»: **«Αυτά τα νησιά εξακολουθούν να παραμένουν ένα μέρος όπου τα ανθρώπινα όντα μπορούν να νιώσουν τη δημιουργία του Θεού. Είναι μικρές κουκκίδες στον πλανήτη μας, αλλά η ομορφιά αυτής της δημιουργίας αντικατοπτρίζεται σε παρόμοια τοπία που αναμειγνύονται με τη θάλασσα, και όπου οι άνθρωποι ανά τους αιώνες έχουν δημιουργήσει χωριά και μνημεία σε αρμονία με τη φύση. Ναι, τα νησιά χρειάζονται κάποια ανανεώσιμη ενέργεια για τις τοπικές τους ανάγκες, αλλά δεν πρέπει να μετατραπούν σε βιομηχανικές ζώνες με κολλοσιαιές ανεμογεννήτριες που θα χρησιμοποιηθούν από τις πόλεις. Η Ελλάδα χρειάζεται ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και είναι ήδη σε θέση να εκπληρώσει την ποσόστωση που απαιτεί η Ευρώπη. Πιστεύουμε στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αλλά με σωστή χωροθέτηση. Η ευρωπαϊκή αναγνώριση της σημασίας αυτού του ζητήματος, θα δώσει νέα ελπίδα σε όλες τις κοινότητες και σε πολλούς άλλους που ζητούν τη στήριξή μας και θα μας επιτρέψει να εντείνουμε την εκστρατεία μας».**

ΟΧΙ ΒΑΠΕ ΣΤΑ ΚΥΘΗΡΑ

Η ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ – DYNAMO KYTHIRA δημιουργήθηκε από κατοίκους του νησιού πριν από 2,5 χρόνια, οι οποίοι αντιλαμβανόμενοι τον τεράστιο κίνδυνο που αντιπροσωπεύουν οι αιολογικές και εν πολλοίς παράνομες άδειες παραγωγής βιομηχανικών Αιολικών Σταθμών που εκδίδονται από την Ρ.Α.Ε για το νησί, αγωνίζονται συνεχώς να ενημερώσουν και να ευαισθητοποιήσουν τους κατοίκους.

Παράλληλα οργανώνουν δικαστικές προσφυγές κατοίκων και σωματείων του νησιού συγκεντρώνοντας, σε συνεργασία με το ΚΙΠΑ, τα απαραίτητα ποσά για τα δικαστικά έξοδα.

Κοινωνικοί αγώνες

- Καθ' όλη τη διάρκεια του 2021, όσο απαγορεύονταν οι συγκεντρώσεις λόγω κορονοϊού, η εκστρατεία ενημέρωσης της Κίνησης Πολιτών Κυθήρων γινόταν με συνεχή παρουσία στο διαδίκτυο, Δελτία Τύπου, συμμετοχές σε διαδικτυακές παρεμβάσεις επιστημόνων και σε ημερίδες Κυθηραϊκού ενδιαφέροντος (Κυθηραϊκή Κοινότητα της Καλιφόρνιας, γαλλική κοινότητα των Κυθήρων, Φίλοι Μουσείου Κυθήρων, Σύλλογος τουριστικών καταλυμάτων).
- Με τη χαλάρωση των μέτρων, το Σάββατο 26 Ιουνίου, η Κίνηση Πολιτών Κυθήρων οργάνωσε εκδήλωση διαμαρτυρίας στις Φοινικίες, περιοχή εξαιρετικής φυσικής ομορφιάς και μεγάλης αρχαιολογικής αξίας στη δυτική ακτή του νησιού και η πρώτη που απειλείται στα Κύθηρα από βιομηχανοποίηση. Επίσης στην συγκέντρωση εγκαινιάστηκε και ο καινούριος λογότυπος του αγώνα, ΟΧΙ στους βιομηχανικούς αιολικούς σταθμούς στα Κύθηρα, σε μεταξοτυπία πάνω σε μπλουζάκια.

Στους αμέσως επόμενους μήνες, πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις ενημέρωσης σε πολλά χωριά του νησιού. Η συμμετοχή του κόσμου υπήρξε μεγάλη σε κάθε συνάντηση, αποδεικνύοντας ότι οι Κυθηριοί ενωμένοι υπερασπίζονται το νησί και το χαρακτήρα του, τις περιουσίες και τις ζωές τους.

Δικαστικοί αγώνες

Με το τέλος των εκδηλώσεων, συγκεντρώθηκαν 201 εξουσιοδοτήσεις κατοίκων και συλλόγων προς τον δικηγόρο για την κατάθεση ενδικοφανών προσφυγών σχετικά με τις 3 νέες άδειες παραγωγής (πρώτο στάδιο αδειοδότησης) συμφερόντων του ομίλου ΤΕΡΝΑ (δύο στο Βόρειο τμήμα του νησιού, εντός περιοχής NATURA 2000, και μία στην περιοχή Φοινικίες, όπου και έχει γίνει πανελλήνιο ρεκόρ με αδειοδότηση ανεμογεννητριών συνολικού ύψους 250 μέτρων!)

Οι νέες προσφυγές ήρθαν να προστεθούν στις νομικές ενέργειες που έχουν γίνει παλαιότερα, σχετικά με τις 4 προηγούμενες άδειες παραγωγής συμφερόντων των ομίλων ΕΛΛΑΚΤΩΡ και Κοπελιούζου.

Οι προσφυγές μεταξύ άλλων επικεντρώνονται στο γεγονός ότι οι αδειοδοτήσεις γίνονται κατά παράβαση του χωροταξικού για τις Α.Π.Ε καθώς δεν λαμβάνονται υπόψη αποστάσεις ανεμογεννητριών από οικισμούς, παραδοσιακούς οικισμούς, βυζαντινά μνημεία, ιστορικούς τόπους, τουριστικά καταλύματα, το οδικό δίκτυο του νησιού. Οι προσφυγές κατατέθηκαν ξεχωριστά από τις αντίστοιχες προσφυγές του Δήμου και της Επιτροπής Εγκωρύου Περιουσίας.

Παράλληλες δράσεις

Η Κίνηση Πολιτών Κυθήρων συνεργάστηκε με την Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού που εκπροσωπεί στην Ελλάδα τη EUROPA NOSTRA (τη ευρωπαϊκή φωνή της κοινωνίας των πολιτών αφοσιωμένη στην πολιτιστική και φυσική κληρονομιά) για την ένταξη των Κυθήρων στο Πρόγραμμα «7 Υπό Απειλή». Τελικά τα Κύθηρα κατέκτησαν τη διάκριση στις 8 Απριλίου 2021, λόγω του κινδύνου που διατρέχουν να μετατραπούν σε βιομηχανική ζώνη με αιολικούς σταθμούς.

Ο βουλευτής του ΜΕΡΑ 25 Κρίτων Αρσένης μετά από ενημέρωσή του από την Κίνηση Πολιτών Κυθήρων, έφερε 2 φορές το ζήτημα της απειλής του νησιού στη Βουλή με επίκαιρες ερωτήσεις προς τον αρμόδιο Υπουργό.

Η Κίνηση Πολιτών Κυθήρων έχει ενστερνιστεί και υποστηρίζει θερμά την υλοποίηση Ενεργειακής Κοινότητας στα Κύθηρα, ως την αντιπρόταση του νησιού για την ενεργειακή του μετάβαση.

<https://www.kythira-windturbines.com>

PHOTO BY THOMAS COX

ευρωπαϊκών φορέων συνεχάρησαν τους συντελεστές για τον τρόπο και το εύρος του αγώνα που δίνεται και υποσχέθηκαν διεύρυνση της συνεργασίας. Η διάκριση της EUROPA NOSTRA είναι πολύ σημαντική. Πρωτίστως, αποδεικνύει ότι η επικείμενη απειλή για το νησί δεν αφορά μόνο σε τοπικό επίπεδο αλλά και σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό. Μια τέτοια απειλή όπως επισημαίνεται από την Ευρώπη, περιλαμβάνεται και στα έγγραφα που κατατέθηκαν στις νομικές προσφυγές και ενισχύει και ισχυροποιεί την υπόθεση στο νομικό μέτωπο. Σε πολιτικό επίπεδο, ο βουλευτής του ΜΕΡΑ 25, Κρίτων Αρσένης, χρησιμοποίησε τη διάκριση της EUROPA NOSTRA για να απευθύνει ερώτηση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο σχετικά με τα Κύθηρα και το μέλλον τους μετά την αναγνώριση του ευρωπαϊκού υπό εξαφάνισης καθεστώτος, το οποίο χρήζει προστασίας. Τέλος, όσον αφορά στην κοινωνική εκστρατεία, μια τέτοια διάκριση είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για την επικοινωνία των θεμάτων που διακυβούνται. Κατά τη διάρκεια ενημερωτικών συναντήσεων και διαδικτυακών σεμιναρίων, ντόπιοι, Κυθηριοί ομογενείς σε όλο τον κόσμο, Ευρωπαίοι που κατοικούν στο νησί και φίλοι των

ΠΩΣ ΤΟ ΚΙΠΑ ΠΑΡΕΧΕΙ ΒΟΗΘΕΙΑ <https://kipa-foundation.org>

- Όλο το 2021, το ΚΙΠΑ υπήρξε πολύτιμος θεσμικός σύμμαχος της ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ-Dynamo Kythera, στην εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των κατοίκων του νησιού για τις καταστροφικές συνέπειες των βιομηχανικών σταθμών.
- Το ΚΙΠΑ και η Κίνηση Πολιτών Κυθήρων ένωσαν τις δυνάμεις τους για τη συγκέντρωση χρημάτων προς κάλυψη των νομικών δαπανών που αφορούν στις νομικές αμυντικές κινήσεις.
- Το ΚΙΠΑ είναι στην πρώτη γραμμή στη συλλογή υπογραφών συμμετοχών για τις νομικές ενέργειες.
- Το ΚΙΠΑ συνεργάζεται στενά με τον δικηγόρο που εκπροσωπεί τους κατοίκους και συλλόγους των Κυθήρων στις προσφυγές.
- Το ΚΙΠΑ έχει συστήσει στην Εθνική Τράπεζα ειδικό λογαριασμό για την κατάθεση συνεισφορών - δωρεών για τις δικαστικές ενέργειες.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ: 380/002419-84

IBAN: GR2301103800000038000241984 / BIC: ETHNGRAA

Αιτιολογία κατάθεσης: Δικαστικά έξοδα ΒΑΠΕ

Για κάθε καταβολή επικοινωνήστε ηλεκτρονικά ή τηλεφωνικά με το Κ.Ι.Π.Α. για την έκδοση απόδειξης που αποστέλλεται στο όνομα του καταθέτη.

KYTHERIAN ASSOCIATION of AUSTRALIA

Connecting Kytherians and Philokytherians in Australia since 1922

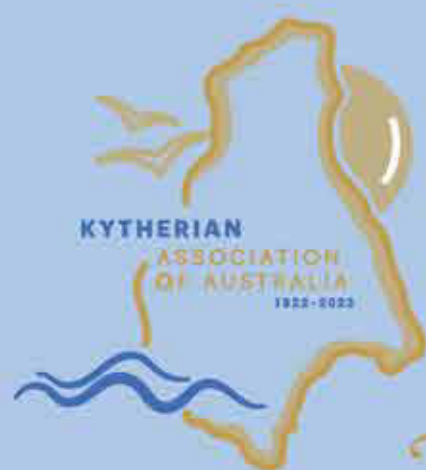
*Respecting the past...
Embracing the future!*

**Celebrating 100 years
of the Kytherian Association
of Australia**

Kytherian Ladies Auxiliary
Kytherian Youth Association (KYA)
Kytherian Ball Subcommittee
Centenary Subcommittee
Kytherian Young Families Group (KYFG)
Kytherian Mum's and Bubs
Kytherian World Heritage Fund (KWHF)
K4WD & Recreation Club
Karavitiko Symposium
Kytherian Association Wine Club (KAWK)
Prefa & Tavli Club
Nicholas A Aroney Library & Archives
Kytherian Soccer
Affiliated Bodies
Kythcare
Kythera Family Net

CELEBRATING 100 YEARS

*The Kytherian Association of Australia
Proudly supports
Kythera Summer Edition*

Kythera House: Suite 1, 24 King St
Rockdale NSW 2216 Australia
Phone: (02) 9599.6998
e-mail: admin@kytherianassociation.com.au

Australia's connection to Kythera
Join us: www.kytherianassociation.com.au
Facebook: The Kythera Connection
Instagram: [kytherian.assoc.of.australia](https://www.instagram.com/kytherian.assoc.of.australia)

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΚΥΘΗΡΑ

της Άννας Κομνηνού

Η ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΕΧΕΙ ΑΓΓΙΞΕΙ κάθε Κυθήρια οικογένεια. Καθώς το τερά-

"Tasmania", Πειραιάς, 1956.
Photo courtesy P. Antypas, from the 'In Their Own Image: Greek-Australians' National Project Archives

στιο μέγεθος της Κυθήριας διασποράς εκτείνεται στις τέσσερις γωνίες του κόσμου, πίσω από κάθε Κυθήριο χαμόγελο κρύβεται ένας θυγμός και η νοσταλγία για την επιστροφή στην πατρίδα, στο Τσιρίγο. Γεννημένη στην Αυστραλία από Κυθήριους γονείς, η Ελένη Τζωρτζοπούλου (Πρόεδρος του συλλόγου «Οι Φίλοι των Μουσείων στα Κύθηρα», ΦΜΚ) είναι επικεφαλής της πρωτοβουλίας για τη δημιουργία του πρώτου Μουσείου Μετανάστευσης στην Ελλάδα. Η Ελένη ενημέρωσε την *Kythira Summer Edition* για τους συνολικούς στόχους του προτεινόμενου μουσείου μετανάστευσης. «Οι ιστορίες καθενός που έχει ζήσει στο νησί ή απλά το αγαπάει θα είναι η καρδιά και η ψυχή του *Μουσείου Μετανάστευσης Κυθήρων*» λέει με ενθουσιασμό η Ελένη. «Θα είναι ένα υπερσύγχρονο μουσείο του 21^{ου} αιώνα. Η σύγχρονη τεχνολογία και οι εκθεσιακοί χώροι θα δελεάσουν τις νεότερες γενιές να αφιερώσουν χρόνο για να εξερευνήσουν τις ιστορίες των προγόνων τους.» Η απώλεια των ιστοριών της Κυθήριας μετανάστευσης θα ήταν τραγική. Οι προφορικές ιστορίες προσφέρουν ένα προσωπικό ιστορικό πλαίσιο στο αφήγημα της μετανάστευσης και μια ανθρώπινη εμπειρία. Με την πάροδο του χρόνου ιστορίες από το παρελθόν σβήνουν για πάντα. Πρέπει να τις διασώσουμε προτού να είναι πολύ αργά... Οι Κυθήριες ιστορίες μετανάστευσης περιλαμβάνουν θλίψη, μοναξιά, κακουχίες, ανέχεια, προκατάληψη, μαζί με απίστευτες αφηγήσεις για αυτοδημιούργητο πλούτο, θάρρος, αποφασιστικότητα, επιτεύγματα και κοινωνική αναγνώριση. Όλες αυτές οι ιστορίες αποτελούν το πλούσιο μωσαϊκό της μετανάστευσης. Ιστορίες που θα μας βοηθήσουν να δημιουργήσουμε μαζί μια καταπληκτική, ανθρώπινη συλλογή ιστοριών μετανάστευσης.

Η Ελένη τονίζει "το προτεινόμενο μουσείο δεν θα είναι μόνο από Κυθήριους για Κυθήριους, αναφορικά με Κυθήριους. Το μουσείο θα στεγάσει τις ιστορίες και των μεταναστών αλλιά και των προσφύγων. Τα Κύθηρα σήμερα επανοικίζονται από ανθρώπους πολλών διαφορετικών εθνικοτήτων που έχουν επιλέξει να ζήσουν μόνιμα στα Κύθηρα, συνεισφέροντας στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή του τόπου. Και οι δικές τους ιστορίες πρέπει να συμπεριληφθούν στο υλικό του μουσείου. Είναι ουσιώδες να χαρτογραφίσουμε τη ροή των ανθρώπων από και προς το νησί, ροή που το μετέτρεψε στο πολυπολιτισμικό νησί που είναι σήμερα. Πρέπει να αγκαλιάσουμε κάθε έναν που έχει μια σχέση με αυτό το νησί.»

Το προτεινόμενο μουσείο θα εδράζει στη θέση του δημοτικού σχολείου της Αγίας Πελαγίας. «Είναι μια συμβολική αναγνώριση στις μάζες των Κυθιρίων μεταναστών που άφησαν πίσω τους τα Κύθηρα από τον μόλο της Αγίας Πελαγίας, για να ακολουθήσουν την υπόσχεση για μια καλύτερη ζωή. Αυτό το έργο αναπτύσσεται σε σύμπραξη με τον Δήμο Κυθήρων στον οποίο ανήκει ο χώρος», λέει η Ελένη, «και τους ευχαριστούμε για τη συνεργασία».

Ο Εξοχότατος Αυστραλός πρέσβης στην Ελλάδα, Arthur Spiro, επισκέφθηκε τον Μάιο τα Κύθηρα με την επίσημη ιδιότητά του. Στον πρέσβη υποβλήθηκε η πρόταση από τον δήμαρχο Κυθήρων, κ. Στράτο Χαραλάκη, να τεθεί υπό την αιγίδα του το Μουσείο Μετανάστευσης Κυθήρων.

Η Ελένη απευθύνει έκκληση: «Ο καθένας μας χρειάζεται να συμμετάσχει και να συνεισφέρει. Η υλοποίηση του προτεινόμενου Μουσείου Μετανάστευσης στα Κύθηρα είναι ένα εγχείρημα που αφορά κάθε οικογένεια με Κυθήριους δεσμούς. Κάθε δωρεά θα υποστηρίξει τον ΦΜΚ στην κάλυψη των εξόδων, όπως είναι η ερευνητική δουλειά στην Ακαδημία Αθηνών, αλλιά και η εκπόνηση των αρχιτεκτονικών σχεδίων».

Το έργο βασίζεται σε εμάς. Στην ιστορία μας. Συγκεντρώνουμε μαζί με το ΦΜΚ τις ιστορίες μετανάστευσης που θα φιλοξενηθούν στο προτεινόμενο Μουσείο Μετανάστευσης.

Το Σπίτι στα Δόκανα

Το Σπίτι στο Κεραμωτό

Το Σπίτι στο Κεραμωτό

Επιπλωμένες Κατοικίες στην ενδοχώρα των Κυθήρων

Μαριάννα Χαϊλιά Λούνα

+30 210 98 40 326
+30 6932 29 41 69
e-mail: mahalkia@otenet.gr
www.houseinkythira.com
Houses in Kythira

ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Η ΠΑΤΡΙΚΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΗ Σχολή Καραβά συστάθηκε το 1931 σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη διαθήκη του μεγάλου Κυθήριου ευεργέτη Δημητρίου Κοσμά Πατρίκιου. Ακολούθησε η αγορά του κτήματος, σύμφωνα με τις υποδείξεις του ίδιου του δωρητή, και στα μέσα της δεκαετίας του 1930 κτίστηκε η Σχολή, σε σχέδια του μηχανικού Παγκράτη, κτίριο μοντερνιστικό με αρχιτεκτονικές αναφορές στο κίνημα του Bauhaus. Στη διάρκεια των ετών που ακολουθήσαν λειτουργήσε ως γεωργικό σχολείο, φυτώριο και πιο πρόσφατα ως Δημόσιο Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ).

Ο ευεργέτης Δημήτριος Κοσμά Πατρίκιος, γεννήθηκε στον Καραβά, το 1860 και πέθανε στην Αλεξάνδρεια το 1930. Σε μικρή ηλικία μετανάστευσε στην Αίγυπτο, όπου ενήλικος πλέον ασχολήθηκε με την εμπορία βαμβακιού από την οποία και πλούτισε. Με τη διαθήκη του κληροδότησε στην Κοινότητα Καραβά το ποσό των 9.000 λιρών Αγγλίας για την ίδρυση και λειτουργία Γεωργικής Σχολής, γνωστή στους Κυθιρίους ως «Πατρικία Σχολή», ενώ είναι γνωστό ότι είχε προσφέρει κατά καιρούς ποσά για την πληρωμή διδάκτρων απόρων μαθητών, είχε θεσπίσει χρηματικά έπαθλα για τους αριστεύσαντες μαθητές του Ημιγυμνασίου Ποταμού. Με την ίδια διαθήκη άφησε σημαντικά ποσά στον αγαπημένο του γενέθλιο τόπο τον Καραβά, στην Επιτροπή της εκκλησίας του Αγίου Χαραλάμπους του Καραβά, στην Κοινότητα Ποταμού Κυθήρων, στην Επιτροπή Ιθαριώτισσας Ποταμού αλλιά και στη Μονή Μυρτιδιώτισσας. Σήμερα η Πατρίκιος Σχολή, τιμώντας τον ιδρυτή της, έχει εισέλθει σε μια νέα φάση στην προσπάθεια αναβίωσης του χώρου αλλιά και των δραστηριοτήτων που θα ηλαιοδώσουν τις δράσεις της. Ευελπιστούμε άμεσα να ανακτήσει το ρόλο που της αξίζει και να ξεπεράσει τα στενά όρια των Κυθήρων. Για αυτό το στόχο απαιτείται η βοήθεια όλων μας!

Με εκτίμηση,
Ο Πρόεδρος
Χάρης Τζωρτζοπούλος

ΜΕ ΠΥΞΙΔΑ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

του Ινπόλυτου Πρέκα

ΤΑ ΚΥΘΗΡΑ ΕΧΟΥΝ ΝΑ ΠΕΡΗΦΑΝΕΥΟΝΤΑΙ στην ιστορία δεκαετιών για το πολύτιμο κεφάλαιο των ανθρώπων που μετανάστευσαν στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, έφτιαξαν καινούργιες ζωές και πραγματοποιήσαν τα όνειρά τους.

Ένας νέος ταξιδευτής στις «θάλασσες του κόσμου» είναι ο Αλέξανδρος Κυριακόπουλος που με πυξίδα την μουσική από πολύ μικρή ηλικία πορεύτηκε και έφτασε σήμερα να φοιτά στο διεθνούς φήμης Boston Conservatory at Berklee των ΗΠΑ.

Ο Αλέξανδρος ξεκίνησε το ταξίδι στη μουσική από την ηλικία των 5 ετών, φοιτώντας στο παράρτημα του Ωδείου «Αναγέννηση» εδώ στα Κύθηρα με την καθοδήγηση της δασκάλας του Ελένης Κολοθάκη.

Με όχημα το αγαπημένο του πιάνο, με μια ακόρεστη δίψα για εξερεύνηση, εντυφούσε διαρκώς στα έργα των μεγάλων μουσουργών, αποζητώντας να γίνει κοινωνός και συνάμα αγγελοφόρος της πνευματικότητάς τους.

Στην ηλικία 12 ετών εγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Με εργατικότητα και συνέπεια σε ένα απαιτητικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και ατέλειωτες ώρες εξάσκησης, πορεύτηκε και κατόρθωσε να λάβει κρατικό δίπλωμα στο πιάνο με βαθμό Άριστα, αποκτώντας και τη δυνατότητα να διδάσκει, ενώ απέσπασε το πρώτο βραβείο εξαιρετικής ερμηνείας και απόδοσης. Παράλληλα με την σπουδή του, προχώρησε στα ανώτερα θεωρητικά όπου έλαβε πτυχίο ειδικού αρμονίας και πτυχίο αντίστιξης με βαθμό Άριστα. Το 2018 απέκτησε το International Baccalaureate Bilingual Diploma αποφοιτώντας από το Γυμνάσιο.

Παρά το γεγονός ότι ο Αλέξανδρος ήταν μακριά από τα Κύθηρα, η νοσταλγία για το νησί και η ανυπομονησία να επιστρέψει κάθε φορά δεν έσβηναν. Όπως αναφέρει ο ίδιος η φύση με τα τοπία και τους ήχους του πρόσφερε έμπνευση για το μεγάλο ταξίδι. Η συστηματική δουλειά δεν σταματούσε ποτέ, όπου κι αν βρισκόταν, είτε στην ιστορική μητρόπολη της Αθήνας, είτε στην πολυπολιτισμική, αχανή χώρα της Αυστραλίας που επισκεπτόταν τον παππού και τη γιαγιά.

Πέρα από τις σπουδές του στο Ωδείο, είχε την ευκαιρία να διδαχθεί για πέντε χρόνια από τον μεγάλο Έλληνα μαέστρο και παιδαγωγό, Δημήτρη Τουφεξή. Ο μαέστρος θαυμάζοντας τον Αλέξανδρο και πιστεύοντας στις δυνατότητές του τον ώθησε να συμμετάσχει σε masterclasses, να παίξει με ορχήστρες και να σπουδάσει στην Αμερική. Του συνέστησε μάλιστα να ζητήσει ακρόαση από τον φημισμένο καλλιτέχνη και δάσκαλο Μάικλ Λούν (Michael Lewin) στη Βοστώνη.

Τον Σεπτέμβριο του 2019 ο Αλέξανδρος επισκέφτηκε την Βοστώνη. Ο μεγάλος καλλιτέχνης και καθηγητής Μάικλ Λούν, που προΐσταται της Σχολής Πιάνου στο διεθνούς φήμης Boston Conservatory at Berklee, τον άκουσε και ενθουσιάστηκε. Τον επέλεξε ανάμεσα σε 200 πιανίστες που συμμετείχαν στην οντισιόν. Στις 31 Μαρτίου 2020, ο Αλέξανδρος έγινε επισήμως δεκτός με υποτροφία στο Πανεπιστήμιο. Έλαβε επίσης υποτροφία από το ίδρυμα Λεβέντη.

Σε λίγο θα βρίσκεται μπροστά στο κοινό των Κυθήρων για να μας γοητεύσει για άλλη μία φορά με το μουσικό του ταπεραμένο. Τα Κύθηρα τον αναμένουν στον πολυχώρο Ζείδωρος στο Καψάλη, σε δύο μοναδικές συναυλίες, στις 29 και 30 Ιουλίου 2022 και ώρα 9.00μμ. Τον υποδέχονται με περηφάνια και ευγνωμοσύνη, χειροκροτώντας την μέχρι τώρα πρόοδό του.

ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ZEIDOROS

εκθέσεις συναυλίες παραστάσεις εκδηλώσεις bistrot

Zeidoros Art Space
Kapsali - Kythira Tel. 2736038212 www.zeidoros.gr

ΚΑΤΑΔΥΣΗ ΣΤΑ ΚΥΘΗΡΑ:

ΜΙΑ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ!

του Γιώργου Λαμπόγλου

"ΑΥΤΟ ΤΟ ΝΗΣΙ έχει μια περίεργη πολύ δυνατή ενέργεια". Όταν το πρωτάκουσα μου φάνηκε σαν φιλολογική προσπάθεια ωραιολογίας ενός προορισμού που καλλιτέχνες σπουδαίοι τον χαρακτήρισαν ουτοπικό, δίνοντας μεγαλύτερη σημασία και βαρύτητα στο ταξίδι, στο όνειρο κι όχι στον ίδιο τον προορισμό. Κι όμως πατώντας το πόδι του κανείς στα Κύθηρα ζαλίζεται από τη μυρωδιά του θυμαριού και ταξιδεύει εύκολα με τη φαντασία του μέσα στα ερειπωμένα κάστρα μαθαίνοντας για τους θρύλους και τις παραδόσεις. Λένε συνήθως ότι το Τσιρίγο είτε σε μαγεύει είτε σε διώχνει. Δεν υπάρχει ενδιάμεση προσέγγιση. Ίσως γι' αυτό δεν βλέπουμε τουριστικούς ή ενοχλητικούς επισκέπτες. Ίσως γι' αυτό οι περισσότεροι επαγγελματίες είναι ρομαντικοί και ασχολούνται με κάτι που πρώτα απ' όλα αρέσει πολύ στους ίδιους. Φανταστείτε λοιπόν εμένα ζαλισμένο από τη μυρωδιά του θυμαριού, μαγεμένο από τους θρύλους, να βουτάω και σε αυτόν τον υπέροχο βυθό στη θάλασσα των Κυθήρων με τη μοναδική στον κόσμο διαύγεια προσπαθώντας να εξερευνήσω κάθε μέτρο υποβρύχιας κοιτότητας, σπηλιάς, ναυαγίου ή υφάλου. Φανταστείτε ώρες ατελείωτες καταδύσεων ψάχνοντας καινούρια καταδυτικά σημεία, άπειρες σημειώσεις, σχέδια και φωτογραφίες και μετά χαρτογραφίες και έρευνα για συλλογή πληροφοριών.

ΦΩΤΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Συναντώ υδρόβια ζωή που δεν υπάρχει πουθενά στις ελληνικές θάλασσες. Ανακαλύπτω ναυάγια υπέροχα, αφού το σημείο ήταν κομβικό για τις θαλάσσιες μεταφορές στους αρχαίους χρόνους. Τόσα πολλά ανεξερεύνητα ναυάγια που θα μπορούσαν να έρχονταν φοιτητές απ' όλο τον κόσμο να κάνουν ειδικότητα ενάβιας ανασκαφής σε πραγματικές συνθήκες σε πραγματικές εξερευνήσεις. Φανταστείτε παράρτημα του Πανεπιστημίου Αθηνών στο νησί μας. Αντί να ξενιτεύονται οι φοιτητές για να κάνουν εικονικές αποτυπώσεις στα θαλάσσια νερά της Μάγχης στην Αγγλία...

Το "Μέντωρ", το πλοίο που ο ήρωας Έθριν μετέφερε τα κλειμμένα γλυπτά του Παρθενώνα, η βυθισμένη αρχαία πόλη Σκάνδεια, το ρωσικό ιστιοφόρο του 1798 με πάρα πολλά κανόνια και άηλο Βυζαντινό πλοίο, αλλιά και ένα junger 52 του Β' Παγκοσμίου Πολέμου είναι μόνο τα γνωστά διαμάντια του υποβρύχιου πλούτου των Κυθήρων! Φανταστείτε τη χαρά και τον ενθουσιασμό της επιστημονικής έρευνας και της ανακάλυψης! Όπως ενθουσιάζομαι και εγώ. Με το υποβρύχιο περιβάλλον του Τσιρίγου, με τη δουλειά που κάνω, με τον τόπο που ζω και θέλω να γεράσω.

Ε, λοιπόν για μένα που δεν είμαι φιλόλογος ούτε ζωγράφος ούτε ποιητής ή σκηνοθέτης, αυτός ο ευλογημένος τόπος, έχει πολύ δυνατή θετική ενέργεια κι αν το ταξίδι στα Κύθηρα ήταν ουτοπικός προορισμός, η κατάδυση στα Κύθηρα είναι μια συγκλονιστική πραγματικότητα!

ΖΕΙΔΩΡΟΣ

Πολυχώρος Πολιτισμού
Καψάλη

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

- Βαγγέλης Τσαπρούνης
Κυκλική Κίνηση έκθεση ζωγραφικής 8-22 Ιουλίου
- Γεωργία Florio *HUMANUM*
Έκθεση φωτογραφίας 23 Ιουλίου - 12 Αυγούστου
- Γιώργος Τζάννης
Mixed Media έκθεση 13-26 Αυγούστου

NOTES

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

- Αλέξανδρος Κυριακόπουλος
ρεσιτάλ πιάνου με έργα Schubert, Beethoven, Chopin, Prokofiev, Liszt
Παρασκευή 29 & Σάββατο 30 Ιουλίου, 21.00

- QUARTETO "Εν τη ρύμη των ήχων"

Από τον Piazzolla
στον ΤσιτσάνηΠαρασκευή 5 & Σάββατο 6
Αυγούστου, 22.00

- Βασίλης Δρογκάρης
ακορντεόν
Βασίλης Μαζαράκης βιολί
Κώστας Παπακωστόπουλος
κιθάρα
Θανάσης Σοφράς κοντραμπάσο
Επιμέλεια προγράμματος -
ενορχήστρωση:
Βασίλης Δρογκάρης

ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ ΣΕΡΑΚΙΩΤΟΥ

ΤΟ ΦΟΒΕΡΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΑΒΛΕΜΟΝΑ

της Νίκης Σερακιώτου

ΟΤΑΝ ΤΟΥ ΛΕΣ «Ο ΑΒΛΕΜΟΝΑΣ: Το ωραιότερο μέρος του κόσμου!» σε κοιτούν μειδώντας, όπως κοιτάμε τους ερωτευμένους. Σου λένε «Σιγά! Και δεν έχει κι αλλού σμαραγδένια νερά; Δεν έχει αλλού καυτά βράχια να τα σκίζουν πράσινες κάππαρες; Δεν έχει ασπρογάβανα σπίτια να κρατάνε γύρω γύρω τους αφρούς στη θέση τους; Δεν έχει κι αλλού αροκάρια να σκουντάνε τα πωριά με τις ρίζες και να χώνουν τα κληριά στο πούσι το χειμώνα; Σιγά!» Μετά, έρχονται για πρώτη φορά στον Αβλέμονα, και ξεχύνονται με το κινητό στα βράχια, και στ' αγριοθούλουδα, και στις αλταρές, και στις αμμουδιές, και πάνω από τα κρύσταλλα που τα σπέρνουν το φεγγάρι και οι εφίστιοι στα νερά, και κάπου εκεί, στην εκατοστή φωτογραφία, τους κοιτάς πλέον κι εσύ μειδώντας, όπως κοιτάμε τους ερωτευμένους...

Οι πιο πολλοί φλέγονται να αποκτήσουν ένα κομμάτι του Αβλέμονα - νοικιάζοντας, αγοράζοντας, καταπατώντας, κληρονομώντας - όπως τέλειος πάντων μπορεί ο καθένας. Κι αλλοί, που γεννιούνται μ' ένα κομμάτι του στο πιάτο, σου αραδιάζουν μύριες δικαιολογίες του γιατί δεν τον άφησαν ποτέ να πάνε να βρούν αλλού πιο εύκολο μεροκάματο. Δικαιολογίες ερωτευμένων. Και οι καλλιτέχνες; Ε, αυτοί, τραγικότεροι όλων, όχι μόνον χρειάζονται να έχουν λίγο από τον Αβλέμονα, τουλάχιστον μέσα τους, αλλιά πιέζονται και να κοινωνήσουν με τέχνη τους άλλους λίγο από αυτόν τον έρωτα του Αβλέμονα, τον παράξενο. Και δεν μπορούν. Ούτε με το πιο σπαρταχτικό μπλε, ούτε με το πιο παχύ λευκό, ούτε με βυσσινί φως, όπως κι αν το βάθουν να ξεχύνεται.

Γιατί δυστυχώς, δεν μπορείς να τον έχεις και να τον κρατάς τον Αβλέμονα, όσο κι αν προσπαθήσεις. Το φοβερό, το αμείλικτο μυστικό του Αβλέμονα, είναι ότι μας έχει για πάντα εκείνος, και δεν θα τον έχουμε ποτέ εμείς! Όσο κι αν σκουντιόμαστε γύρω του σαν τους μνηστήρες της Πηνελόπης, αντίζηλοι και σύντροφοι μαζί. Ο Αβλέμονας μας έχει κι εμάς, κι άλλους πριν από μας, κι άλλους που θα έρθουν στο μέλλον. Μας έχει και μας κρατάει γερά, μόνο και μόνο για να ξεζουμιάζει την αγάπη μας, να την κάνει πάχνη χρυσή και να την σκεπάζεται. Μιλάω βέβαια για την αγάπη εκείνη που ξαναφυτεύει την ανεμοδαρμένη γλιάστρα. Την αγάπη εκείνη που κλαδεύει τους φοίνικες και μαζεύει τα αποτσίγαρα ένα-ένα. Αλλιά και την αγάπη την αλλή που κάνει τ' απειλησιμένο τάμα και μετά σέρνεται μέσα από τα φασκόμυλα στο ιερό του βουνού, χιλιόδες χρόνια τώρα. Την αγάπη τη γνωστή, που κάνει τις οικογένειες οικογένειες, ακόμα κι όταν τα μέλη τους αλληλοσφάζονται που και που. Την αγάπη αυτή που ζεσταίνει τα παγωμένα χέρια των παλιηκάρων που ψαρεύουν όλη νύχτα, για να χαιδεύουν τα καϊκία τους στον ήλιο το πρωί και να αστεϊεύονται. Την αγάπη που χάνει τις σκοκολάτες της πρέφας. Την αγάπη που ψήνει τις πίττες για λύπες και χαρές. Την αγάπη που τραγουδάει στους καφέδες των εσπερινών. Την αγάπη που μας κρατάει τα χέρια σφιχτά στους χορούς. Την αγάπη που μοσχοβοδάζει τσίγκνα και που κουδουνίζει στα τσουγκρίσματα του τσίπουρου.

Γιατί χωρίς όλες αυτές τις αγάπες, και χωρίς άλλες, πολλές ακόμα αγάπες, που τις έχει και τις χαίρεται κάθε μέρα ο Αβλέμονας, τι θα ήτανε παρά βράχια και πωριά, σοβάδες, αθουμίνια, νερά, άμμος και φως. Με όλες του τις αγάπες όμως, που τις αρπάζει και τις φυλάει καρτερικά γενιά μετά από γενιά, με αυτές τις αγάπες που φαίνονται κι ας κρύβονται, χάρη στις αγάπες αυτές, είναι στ' αλήθεια ο Αβλέμονας, το ωραιότερο μέρος του κόσμου!

Αβλέμονας: Η Εκκλησία του Δήμου, έργο της Νίκης Σερακιώτου

Κύθηρα. Ιστορία και Πολιτισμός

Κάθε χρόνο, από το 2016, το Γραφείο Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων διοργανώνει εκπαιδευτικές και πολιτιστικές δράσεις στα Κύθηρα. Κατά τον μήνα Μάιο υλοποιούνται εκπαιδευτικά προγράμματα για μαθητικό κοινό, ενώ κατά τους καλοκαιρινούς μήνες διοργανώνονται πολιτιστικές δράσεις για ενήλικο κοινό και οικογένειες με την υποστήριξη του Δήμου Κυθήρων και του Συλλόγου «Φίλοι Μουσείων Κυθήρων».

Τη φετινή χρονιά, από 27 Ιουλίου έως 10 Αυγούστου, στο Αρχαιολογικό Μουσείο Κυθήρων και στην Έκθεση Οικοσήμων που παρουσιάζεται στο Κάστρο Χώρας Κυθήρων θα προσφέρονται στο κοινό δωρεάν περιηγήσεις με την αγορά του εισιτηρίου. Για τα παιδιά και τους νέους έως και 25 ετών η είσοδος στο μουσείο είναι δωρεάν, όπως επίσης και για τους ανέργους και τους κατόχους κάρτας ελεύθερης εισόδου.

Η είσοδος του κοινού στο μουσείο και η συμμετοχή του στις περιηγήσεις θα γίνεται με την τήρηση όλων των μέτρων προστασίας από τον covid-19.

Εύη Πίνη
Αρχαιολόγος1, 2. Αρχαιολογικό Μουσείο Κυθήρων, καλοκαίρι 2021
Archaeological Museum of Kythera, summer 2021

Αρχαιολογικό Μουσείο
Κυθήρων, παρουσίαση του
νέου εκθέματος (χάλκινη
ανδρική κεφαλή), καλοκαίρι
2021
Archaeological Museum of
Kythera. Presenting the new
exhibit, a copper head of a
man, summer 2021

Kythera. History & Culture

The Ephorate of Antiquities of Piraeus and Islands has been holding annual educational and cultural summer programmes and activities on Kythera since 2016. Educational programs for pupils from the local schools are held during May while adults and families can attend cultural activities that are kindly supported by the Municipality of Kythera and the Friends of Museums of Kythera during the summer months.

This year, from July 27 until August 10, every ticket purchased for the Archaeological Museum of the Coat of Arms collection at Chora's Castle will also include a free tour. Admission to the Museum is free for children and young adults up to 25 years of age, as well as the unemployed.

Guests are kindly requested to comply with Covid-19 regulations.

Εύη Πίνη
Archaeologist

ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ, ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ

Αποσπάσματα από κείμενο της Μαρίας Θ. Κουκούλη, Φιλολόγου

ΚΑΛΩΣ ΟΡΙΣΑΤΕ ΣΤΟ ΦΙΛΟΞΕΝΟ ΝΗΣΙ ΜΑΣ. Τα Κύθηρα, εκτός από τις όμορφες παραλίες τους, τις καταπράσινες ρεματιές τους, τα γευστικά προϊόντα τους και την παραδοσιακή μελωδική μουσική τους, διαθέτουν και μεγάλο αρχαιολογικό και αρχιτεκτονικό πλούτο. Ο επισκέπτης του νησιού λοιπόν μπορεί να συνδυάσει αρμονικά την ξεκούραση με την ανακάλυψη του ιστορικού παρελθόντος του τόπου. Αναμφίβολα, γι' αυτή τη δραστηριότητα ιδανικός οδηγός είναι τα αξιοηγοτάτα μνημεία και οι αρχαιολογικοί χώροι των Κυθήρων.

φωτογραφία του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΑΛΤΖΗ

Θα επιχειρήσουμε να σας διευκολύνουμε να γνωρίσετε αρχαιολογικά τον τόπο μας "οργανώνοντας" τρεις διαφορετικές αρχαιολογικές διαδρομές. Πριν ξεκινήσετε θα ήταν χρήσιμη μια επιγραμματική αναφορά στην Κυθηραϊκή ιστορία. **Η ΚΥΘΗΡΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ** διατρέχει τους παρακάτω σταθμούς: Την 3η χιλιετία π.Χ. φθάνουν εδώ οι Μινωίτες. Το 1500 π.Χ. περίπου τα Κύθηρα περνούν στην επιρροή των Μυκηναίων. Τον 6ο αι. π.Χ. ανήκουν στη σφαίρα της Σπάρτης, ενώ τον 5ο αι. π.Χ. στην Αθήνα. Στη συνέχεια, ηγεμονεύουν για αιώνες πάλη οι Σπαρτιάτες. Αργότερα συμπεριλαμβάνονται στην αυτοκρατορία του Μεγάλου Αλεξάνδρου και των διαδόχων του, ενώ μετά περιέρχονται στην κυριαρχία των Ρωμαίων. Στη βυζαντινή αυτοκρατορία παραμένουν για 900 περίπου χρόνια. Στη συνέχεια και για έξι αιώνες κυριαρχούν οι Βενετοί και τέλος από τις αρχές του 19ου αι. ως το 1864 τα "προστατεύουν" οι Άγγλοι, οπότε ενώνονται με την υπόλοιπη ελεύθερη Ελλάδα.

ΝΟΤΙΑ-ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΑ ΚΥΘΗΡΑ

Η Χώρα ή Κύθηρα, πρωτεύουσα του νησιού, είναι ένας πανέμορφος παραδοσιακός οικισμός του 16ου αι., με σπίτια μικρά σε μέγεθος, με όμορφα πλαιοίσα από πωρόλιθο γύρω από τις πόρτες, καθώς και οικόσημα. Στη Χώρα, στους πρόποδες του Κάστρου, υπάρχουν δύο σπίτια με ξεχωριστή ιστορική σημασία. Στο πρώτο γεννήθηκε και έζησε η μητέρα του Λευκάδιου Χέρν ή Τζιάκομο Κοϊζούμι, εθνικού λογοτέχνη της Ιαπωνίας, που ονομαζόταν Ρόζα Κασιμάτη. Στο δεύτερο έζησε στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ο Ρώσος Ναύαρχος Νικόλαος Φίλοσοφ, που μαζί με τον ντόπιο Γυμνασιάρχη Θεμιστοκλή Πετρόχειλο, διέσωσαν το πολύ αξιόλογο Ιστορικό Αρχείο Κυθήρων. Το Κάστρο της Χώρας, υπήρχε ήδη από τον 14ο αι., και είναι ένα εντυπωσιακό δείγμα της Βενετσιάνικης αρχιτεκτονικής, με την εντυπωσιακή κατοικία του Διοικητή του Κάστρου και του νησιού που ονομαζόταν Προνοπτής - Pronveditore (σε αυτή στεγάζεται το τοπικό Ιστορικό Αρχείο), τέσσερις εκκλησίες και την πυριτιδαποθήκη όπου

ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΑ
ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ
ΧΩΡΟΙ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ (ΧΩΡΑ)
Καθημερινά 8:00-20:00
(εκτός Δευτέρας)
τηλ. 27360 39012

ΕΝΕΤΙΚΟ ΚΑΣΤΡΟ ΧΩΡΑΣ
Καθημερινά 8:00-20:00
(εκτός Δευτέρας)
τηλ. 27360 39012

ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΣΗΜΩΝ ΚΑΣΤΡΟΥ ΧΩΡΑΣ
Καθημερινά 9:00-14:00
17:00-20:00
(εκτός Δευτέρας)
τηλ. 27360 39012

ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΡΓΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (Κ. ΛΙΒΑΔΙ)
Καθημερινά 9:00-16:00
(εκτός Δευτέρας)
τηλ. 27360 31731

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΛΟΥΡΑΝΤΟΥ» ΧΩΡΑ
Καθημερινά 8:00-14:00
τηλ. 27360 31336
69840 40320

ΙΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑΣ
Καθημερινά 8:00-20:00
τηλ. 27360 31184

ΙΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΑΓΙΑΣ ΜΟΝΗΣ
Καθημερινά 8:00-20:00

ΙΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΟΣΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ
Καθημερινά
κατόπιν επικοινωνίας
τηλ. 27360 33673

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΟ ΠΟΥΡΚΟ
Καθημερινά
κατόπιν επικοινωνίας
τηλ. 27360 31195

ΣΠΗΛΑΙΟ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ
Καθημερινά 11:00-19:00
(τελευταία ξενάγηση στις 18:30)
τηλ. 27360 31213

φιλοξενείται η Συλλογή των Οικοσμήμων.

Ανατολικά του Κάστρου, βρίσκεται ο τεχνητός οικισμός του Μέσα Βούργου του 16ο αι.

Στην είσοδο της Χώρας βρίσκεται το πλήρως ανακαινισμένο Αρχαιολογικό Μουσείο. Σημαντικότερη είναι η προθήκη με τα χάλκινα ειδώλια που βρέθηκαν στο Μινωικό Ιερό Κορυφής στον Άγιο Γεώργιο στο Βουνό. Ξεχωρίζει ο "Λέων των Κυθήρων", μαρμάρινο λιοντάρι που χρονολογείται στο 525 -500 π.Χ.

Στην περιοχή του Λιβαδίου βρίσκεται η Συλλογή Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών αντικειμένων που στεγάζεται στον παλαιό ναό της Ανάληψης στο Κάτω Λιβάδι και η μεγάλη γέφυρα στο Κατούνι (1823-26) με τα επάλληλα τόξα της, που θεωρείται η μεγαλύτερη στο είδος της στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια.

Το Προσκύνημα της Αγίας Ελέσας, στο ομώνυμο βουνό, είναι αφιερωμένο στην αγία που μαρτύρησε στο νησί το 375 μ.Χ. Το Προσκύνημα πανηγυρίζει την 1η Αυγούστου.

Το Μοναστήρι της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας στα δυτικά των Κυθήρων είναι το πιο γνωστό του νησιού. Ο ναός είναι κτισμένος, ακριβώς πάνω από το παλιό καθολικό, στο χώρο όπου βρέθηκε η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας, η οποία κάθε χρόνο την Κυριακή της Ορθοδοξίας, μεταφερόμενη από πλήθη πιστών, καταλήγει στο Μητροπολιτικό ναό του Εσταυρωμένου στην Χώρα. Εκεί παραμένει ως την Δευτέρα του Πάσχα. Τότε αρχίζει η ηγεμόνη "Γύρα" (Λιτανεία), στα χωριά του νησιού από τα οποία επιστρέφει 15 ημέρες μετά το Πάσχα στο χώρο της μονής.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΥΘΗΡΑ

Στην κεντρική πλατεία του γραφικού Μυλοποτάμου με τα αιωνόβια πλατάνια αντικρίζουμε δυο ναούς και ένα όμορφο πώρινο καμπαναριό. Στην καταπράσινη ρεματιά δίπλα στο χωριό ο περιπατητής συναντά τα ερείπια από 22 παλιούς νερόμυλους.

Η Κάτω Χώρα μάς παραπέμπει σε προηγούμενους αιώνες. Στο Κάστρο εισερχόμαστε μέσω μιας εντυπωσιακής πύλης πάνω από την οποία βρίσκεται εντοιχισμένος ο «Λέων της Βενετίας».

Από τα σπίτια που διατηρούνται ακόμη διαπιστώνουμε πώς οι τρόποι κατασκευής και οι τύποι των κτηρίων διατηρήθηκαν στα Κύθηρα από τον 16ο αι. έως σήμερα.

Αξιόλογο είναι και το Σπήλαιο της Αγίας Σοφίας Μυλοποτάμου με ωραίες σταλακτίτες και σταλαγμίτες. Στην είσοδο του σπηλαίου έχει δημιουργηθεί ένα μικρό εκκλησάκι του 13ου αι. αφιερωμένο στην Αγία Σοφία.

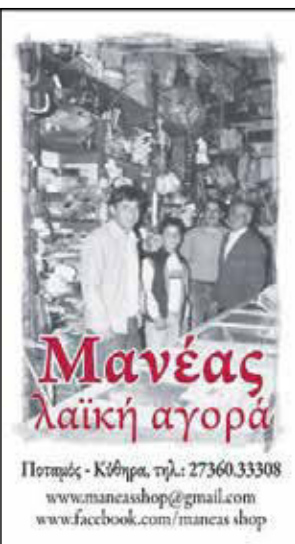
Ακολουθεί η επίσκεψη στο Μοναστήρι της Αγίας Μόνης στο βουνό που δεσπόζει δυτικά από το Διακόφτι.

ΒΟΡΕΙΑ ΚΥΘΗΡΑ

Στην Παλιόχωρα, τη Βυζαντινή πρωτεύουσα των Κυθήρων, το τοπίο είναι άγριο, αήλη εξαιρετικά όμορφο. Σε έναν βραχώδη λόφο, ανάμεσα σε δυο βαθιές ρεματιές που ενώνονται ανατολικά και σχηματίζουν ένα δύσβατο φαράγγι, βρίσκεται ένας ερειπωμένος οικισμός που αμέσως γοητεύει τον επισκέπτη. Η Παλιόχωρα ή Άγιος Δημήτριος, όπως ηγεόταν στα βυζαντινά χρόνια, χτίστηκε περίπου το 1200 και κυριεύτηκε το 1537 από τον τρομερό πειρατή Χαιρέντιν Μπαρπαρόσα, ο οποίος αιχμαλώτισε εκατοντάδες γυναίκες και άνδρες για να τους πουλήσει στα σκλαβοπάζαρα. Θρύλοι και παραδόσεις για την καταστροφή του χώρου συνοδεύουν την Παλιόχωρα μαζί με το αρχαιολογικό ενδιαφέρον της. Δίπλα στο νέο Νοσοκομείο βρίσκεται η μονή του Οσίου Θεοδώρου, Προστάτη των Κυθήρων, που αγίασε στα Κύθηρα τον 10 αι. μ.Χ. Ο ναός γιορτάζει στις 12 Μαΐου.

Λίγο πιο βόρεια βρίσκεται ο Ποταμός, ιστορικό κεφαλοχώρι που ονομαζόταν και "Χωριό της Κυράς" από την εκκλησία της Παναγίας Ιθαριώτισσας, χτισμένη κοντά στην κεντρική πλατεία του χωριού. Κάθε Κυριακή πρωί στην ίδια πλατεία λειτουργεί παραδοσιακό παζάρι με ποικιλία ντόπιων προϊόντων. Στον οικισμό υπάρχουν αρκετά νεοκλασικά σπίτια, καθώς και όμορφα παραδοσιακά που τα συναντάμε και σε άλλα χωριά όπως τα γραφικότερα Αρωνιάδικα.

Τα Κύθηρα έχουν άφθονο αρχαιολογικό πλούτο. Σίγουρα, αυτά που παραείψαμε δεν είναι λίγα. Πιστεύουμε όμως ότι βοηθήσαμε τον επισκέπτη των Κυθήρων να πάρει μια γεύση από την πλούσια ιστορία του.

ΓΟΗΤΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΝΤΑΚΑΘΑΡΕΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ

του Ινπόλυτου Πρέκα, visitkythera.com

ΤΑ ΚΥΘΗΡΑ ΑΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟ ΝΗΣΙ, λόγω της πλούσιας γεωμορφολογίας τους, διαθέτουν μία ακτογραμμή με περίπου 40 μεγάλες, μικρές και πολύ μικρές παραλίες. Η πρόσβαση σε αρκετές από αυτές γίνεται μέσω του οδικού δικτύου, ενώ οι υπόλοιπες είναι επισκέψιμες μόνο δια θαλάσσης. Αρκετές παραλίες έχουν αξιοποιηθεί τουριστικά και διαθέτουν οργανωμένες υποδομές με μικρά αναψυκτήρια, ομπρέλλες με ξαπλώστρες και άλλες ανέσεις. Επιλέξαμε και σας προτείνουμε εδώ δώδεκα παραλίες που αυτό το καλοκαίρι θα σας προσφέρουν τις καλύτερες εμπειρίες και βουτιές!

ΠΑΛΙΟΠΟΛΗ Είναι η μεγαλύτερη παραλία στα Κύθηρα. Βρίσκεται στα ανατολικά, δίπλα στο όμορφο ψαροχώρι του Αυλήμονα. Είναι αμμώδης με πολύ ψιλό πολύχρωμο βοτσαλάκι και σχετικά ρηχά νερά. Διαθέτει ομπρέλλες με ξαπλώστρες, καντίνες και τουαλέτες. Η πρόσβαση γίνεται με ασφαλτικό δρόμο και υπάρχει άπλετος χώρος για στάθμευση. Είναι ελαφρώς εκτεθειμένη στους βορειοανατολικούς ανέμους. Να σημειωθεί ότι σύμφωνα με το μύθο, σε αυτή την ακτή γεννήθηκε η Αφροδίτη.

ΚΑΛΑΔΙ Η παραλία σήμα κατατεθέν του νησιού. Έχει φωτογραφηθεί περισσότερο από κάθε άλλη παραλία. Βρίσκεται στα ανατολικά, έχει βότσαλο και βαθιά γαλαζοπράσινα νερά, ενώ χωρίζεται σε δύο μικρούς κοιλίσκους από έναν εντυπωσιακό βράχο. Η πρόσβαση γίνεται με ασφαλτικό δρόμο και στο τέλος της διαδρομής θα κατεβείτε κάμποσα πέτρινα σκαλοπάτια. Η παραλία δεν είναι οργανωμένη και ο χώρος στάθμευσης είναι περιορισμένος. Μπορεί να χαρακτηριστεί «πολυσύχναστη» αφού το φυσικό της κάλλος μαγνητίζει τους περισσότερους επισκέπτες του νησιού. Εκτίθεται στους βορειοανατολικούς ανέμους.

ΚΟΜΠΟΝΑΔΑ Μια παραλία φημισμένη για την άγρια ομορφιά της. Η Κομπονάδα βρίσκεται ανατολικά του οικισμού Τραβασαριάνικα. Είναι σχετικά μεγάλη παραλία με βότσαλο και βαθιά νερά. Η πρόσβαση γίνεται με ασφατικό δρόμο και διαθέτει άπλετο χώρο στάθμευσης. Είναι οργανωμένη με καντίνες, ξαπλώστρες με ομπρέλλες και τουαλέτες. Η Κομπονάδα εκτίθεται στους βόρειους και ανατολικούς ανέμους. Αν θέλετε να απολαύσετε την ανατολή του ηλίου, ή την πανσέληνο, η θέα στον ορίζοντα είναι εξαιρετική.

ΧΑΛΚΟΣ Ψάχνετε για μια παραλία που δεν επηρεάζεται καθόλου από τους ανέμους; Επισκεφτείτε τον Χαλκό. Βρίσκεται στα νότια του νησιού, έχει βότσαλο, με βαθιά νερά και υπέροχα χρώματα και ο βυθός προσφέρεται για snorkeling. Η παραλία διαθέτει ομπρέλλες με ξαπλώστρες και καντίνες. Η πρόσβαση γίνεται με ασφαλτικό δρόμο από το χωριό Κάλαμος, αλλά τα τελευταία 300 μέτρα είναι βατός χωματόδρομος. Ο χώρος στάθμευσης είναι ικανοποιητικός.

ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΟΥ Θέλετε μία απόδραση σε απομονωμένη ερημική παραλία για να κάνετε το μπάνιο σας; Η παραλία Κυριακουλού βρίσκεται ανατολικά από το Καψάλη. Μπορείτε να την επισκεφτείτε μόνο δια θαλάσσης με τουριστικό σκάφος που ξεκινάει από το μόλο του Καψαλίου. Είναι μικρή παραλία με πράσινα χρώματα, βαθιά νερά και βότσαλο.

ΚΑΨΑΛΙ Η παραλία στο κοσμοπολίτικο Καψάλη, το επίγειο της πρωτεύουσας των Κυθήρων, είναι μία

από τις πιο πολυσύχναστες του νησιού. Έχει ψιλή άμμο και βότσαλο με ρηχά νερά, προστατεύεται από τους ανέμους και είναι οργανωμένη, καθώς διαθέτει ομπρέλλες με ξαπλώστρες. Παρέχει ειδική ράμπα για πουλιόμενους με κινητικές δυσκολίες (ΑΜΕΑ). Στο Καψάλη θα βρείτε τουριστικά σκάφη για κοντινές βόλτες, θαλάσσια ποδήλατα και κανό και σχολή καταδύσεων. Γύρω από την παραλία υπάρχουν, καφετέριες, εστιατόρια και μίνι μάρκετ. Υπάρχουν δημοτικές τουαλέτες και τουαλέτες για ΑΜΕΑ. Απέναντι από το Καψάλη βρίσκεται η βραχονησίδα Χύτρα (ή Αυγό) με μια εκπληκτική θαλάσσια σπηλιά την οποία μπορείτε να επισκεφτείτε με μικρό τουριστικό σκάφος. Το Καψάλη απέχει μόλις 2 χλμ από την Χώρα, ενώ διαθέτει ξενοδοχεία πολύ λίγα μέτρα από την παραλία.

ΣΠΑΡΑΓΑΡΙΟ Η μικρή παραλία, που είναι φημισμένη ως παραλία γυμνιστών, βρίσκεται απέναντι από το Καψάλη στην εκβολή ενός μικρού

PHOTO BY STEPHEN TRIFYLLIS

φαραγγιού, κάτω από το Κάστρο των Κυθήρων. Έχει βότσαλο και βαθιά νερά, και προσεγγίζεται με βατό χωματόδρομο, μπορείτε όμως να την επισκεφτείτε νοικιάζοντας ένα θαλάσσιο ποδήλατο από την παραλία Καψαλίου.

ΜΕΛΙΔΟΝΙ Νοτιοδυτικά του νησιού, μετά το χωριό Δρυμώνα βρίσκεται το Μελιδόνι. Η μικρή απάνεμη παραλία, έχει ψιλή άμμο και μικρό βοτσαλάκι, ενώ τα νερά είναι σχετικά ρηχά. Είναι οργανωμένη με καντίνες, ομπρέλλες και ξαπλώστρες. Ο δρόμος είναι ασφαλτικός. Η παραλία προστατεύεται από τους ανέμους. Ο χώρος στάθμευσης είναι ικανοποιητικός.

ΡΟΥΤΣΟΥΝΑΣ Ήρθατε στα Κύθηρα για να αποδράσετε από τα πλήθη και θέλετε μία εντελώς ερημική παραλία για να χαλαρώσετε χωρίς να σας ενοχλεί κανείς; Τότε επισκεφτείτε τον Ρούτσουνα, βορειοδυτικά του νησιού, σε απόσταση 5 χλμ. από τον οικισμό Γερακάρι. Η εντελώς ερημική παραλία έχει βότσαλο και βαθιά νερά και εκτίθεται ιδιαίτερα στους δυτικούς ανέμους. Η πρόσβαση γίνεται με χωματόδρομο. Με καλό καιρό και ορατότητα η θέα προς τη Μάνη και το ακρωτήριο Ταίναρο είναι εκπληκτική.

ΠΛΑΤΙΑ ΑΜΜΟΣ Το όμορφο ψαροχώρι της Πλατιάς Άμμου, στο βορειότερο άκρο του νησιού έχει μια υπέροχη καταγάλανη παραλία με άμμο και ψιλό βότσαλο. Η παραλία είναι οργανωμένη με ομπρέλλες και ξαπλώστρες ενώ γύρω της θα βρείτε καφέ και ταβερνάκια με φρέσκο ψάρι. Η πρόσβαση γίνεται με ασφαλτικό δρόμο, 3 χλμ από τον οικισμό του Καραβά. Η παραλία είναι υποψήφια για το βραβείο Γαλάζιας Σημαίας.

ΛΑΓΚΑΔΑ Ένας θρύλος λέει ότι ο Μπαρμπαρόσα αποβίβάστηκε σε αυτή την παραλία, όταν επιτέθηκε στα Κύθηρα και πολιορκήσε την Παλιόχωρα. Βρίσκεται 2,5 χλμ. ανατολικά της Αγίας Πελαγίας όπου συνδέεται με ασφατικό δρόμο. Είναι πλήρως οργανωμένη με ομπρέλλες, ξαπλώστρες και καντίνες. Έχει άμμο, ψιλό βότσαλο και σχετικά ρηχά νερά και προσφέρει εξαιρετική θέα προς τον κόβο Μαλέα. Είναι εκτεθειμένη στους βόρειους ανέμους. Δίπλα στη Λαγκάδα εκβάλλει το εξαιρετικού κάλλους φαράγγι της Κακιάς Λαγκάδας.

ΔΙΑΚΟΦΤΙ Από τις ωραιότερες παραλίες του νησιού, το Διακόφτι βρίσκεται στα βορειοανατολικά, όπου βρίσκεται και το λιμάνι. Πρόκειται για μία παραλία με ψιλή άσπρη αμμουδιά και πολύ ρηχά νερά σε τυρκουάζ χρώματα. Γι' αυτό αν έχετε μικρά παιδιά είναι η ιδανική παραλία που πρέπει να επισκεφτείτε. Την παραλία δεν την πιάνουν εύκολα οι άνεμοι καθώς προστατεύεται από το απέναντι νησάκι, τα Μακρυκύθηρα. Είναι οργανωμένη με ξαπλώστρες και ομπρέλλες, διαθέτει καφέ και ταβέρνες πάνω στο κύμα και άπλετο χώρο στάθμευσης. Το Διακόφτι είναι υποψήφια παραλία για το βραβείο Γαλάζιας Σημαίας.

Μην ξεχνάτε ότι υπάρχουν κι άλλες παραλίες που περιμένουν να τις ανακαλύψετε. Μπείτε με το κινητό σας στο visitkythera.com και θα βρείτε όλες τις σχετικές πληροφορίες. Καλό καλοκαίρι και καλές βουτιές!

Manolis
greek cuisine
www.manolis-kythira.gr

special dishes by the sea

Διακόφτι • Κύθηρα • Τ. 27360 38230

f Manolis Kythira i manolis.kythira

Minas
coffee / snack / bar
www.minas-diakoftibeach.gr

coffee | breakfast
salads | snack | cocktails

Διακόφτι • Κύθηρα • Τ. 27360 33151

f Minas diakofti beach i minas.diakofti

KYTHERA TIME-LINE

Kythera's unique history is due to its geographical location. Until the Corinth Isthmus opened in 1893, the island was located at the crossroads between the East and West and Africa making her strategically desirable. Over the centuries Kythera has been under the control of various empires – the Spartans and the Minoans in ancient times, and the Venetians, the French, the English and even the Russians in modern times. In 1860 the local population was around 60,000. These days, thanks to the brain drain of modern migration, it currently sits at around 4,000.

Neolithic to early Bronze Age

ca.5000 B.C. First evidence of human occupation, Aghia Sophia near Kalamos.
ca.2500 B.C. Minoan culture arrives. Minoazation of Kythera best explained at present by merging of local traditions with settlers from Crete.

Late Bronze Age

ca.1500 B.C. Minoan Kastri and peak sanctuary at Aghios Georgios.
A substantial Minoan settlement by the sea and a rich sanctuary which is the only recognised example of such a site outside of Crete.
ca.1100 B.C. According to the *Iliad* (X 266-71) whilst visiting Skandeia, Amyntor son of Ormenus, gave Amphidamas of Kythera a boar's tooth helmet as a gift. Whilst travelling home to Ithaca Odysseus was blown off course in a tempest between Cape Malea and Kythera, thereby commencing his ten years of adventures and torment.

Classic and Hellenic Periods

453 B.C. The birth of Philoxenos. First non-mythological Kytherian known to history.
424 B.C. Kythera captured by Athens in Peloponnesian War.
Kythera was captured a number of times by Athens signifying its strategic position in the wars between Sparta and Athens.
ca. 75 B.C. Vessel carrying sculptures and earliest known computer wrecked at Antikythera. The Antikythera mechanism has re-written our understanding of the technical achievements of the ancient world. Its recovery in 1901 was the world's first underwater archaeological excavation.

Roman to Byzantine Periods

992 Osios Theodoros settles an abandoned Kythera.

Venetian Period

1207 Start of almost 600 years of Venetian Occupation.
1537 Sacking of Aghios Demetrios (Paliochora) by Barbarossa. So many people were enslaved by Barbarossa it took over 300 years for population levels to reach those of prior to the sacking.

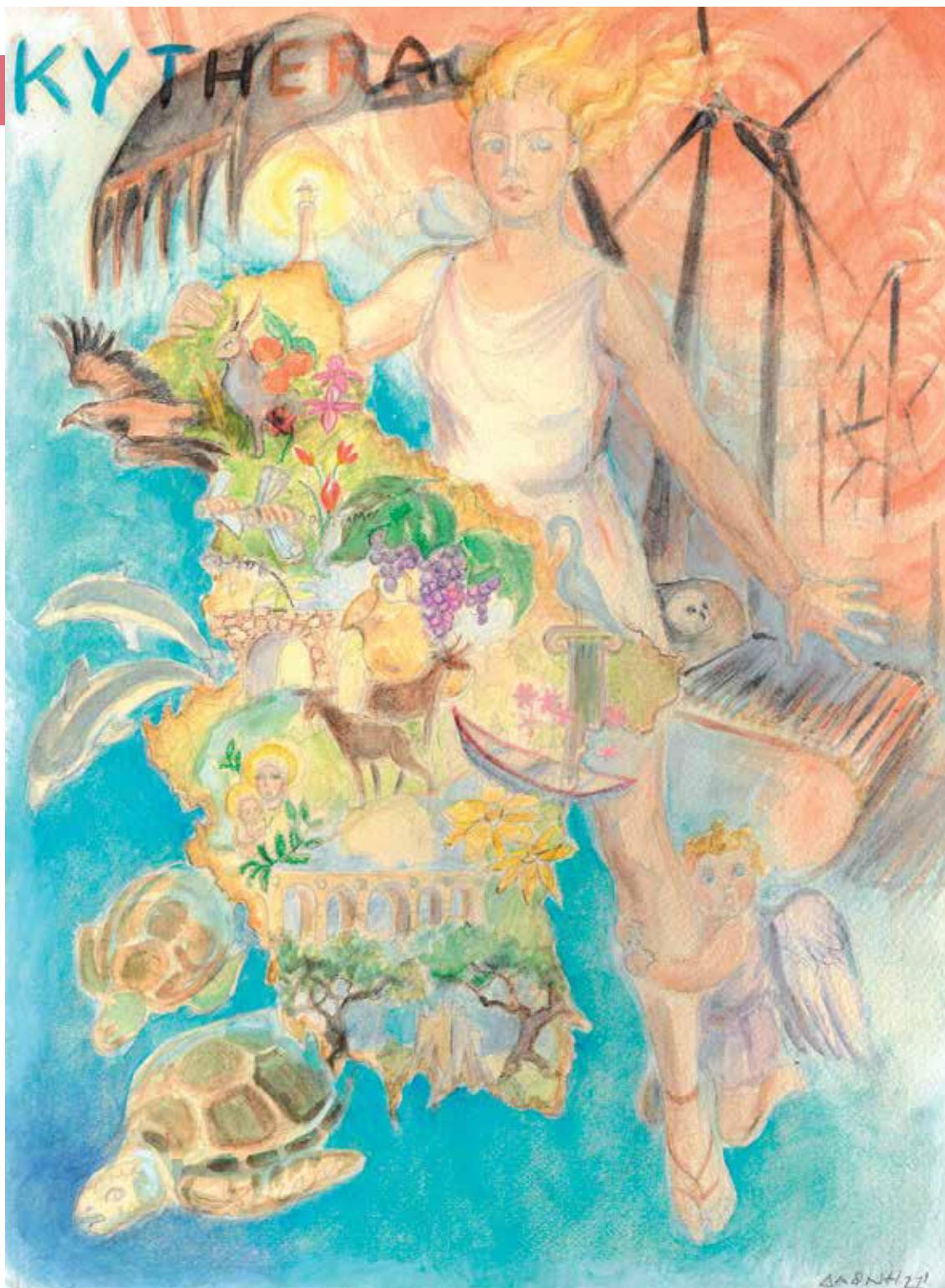
Modern Period

1797 End of Venetian rule.
1802 The ship *Mentor* carrying the Parthenon marbles sunk off Avlemonas. It took over two years for Marbles to be salvaged from the wreck.
1806 Theodoros Kolokotronis takes refuge on Kythera.
1809 Start of British rule.
1864 Kythera united with Greece.
1864 King George visits Kythera. Overpopulation in the late 19th century and a familiarity with British language, customs, trade and law make it easier for Kytherians to migrate throughout the British Empire and Americas.

20th century Period

May 1911 Greek prime minister Eleftherios Venizelos unveils statue of General Panos Koroneos in the plateia of Potamos.
1941-1944 Wartime population of Kythera reached 30,000.
Famine in Athens induced many Kytherians to return home to grow their own food.
1945 - today Tens of thousands leave the island, make new homes in far flung corners of the world. Kytherian Diaspora approx 100,000, local population is 4,041.
1978 Former Australian Prime Minister Gough Whitlam visits Kythera.
1993 Inaugural issue of Kythera Summer Edition circulates.

Cos "Poulaki" Coroneos

Artist Daphne Petrohilos writes: We have an original map of Kythera at home, made by a great uncle before the last war. The name of each village and church is handwritten in pen and ink, washes of watercolour give the work depth and life over little dotted lines showing footpaths and roads. It was found in the damp ruins of my great grandfather's house in Athens, partially disintegrated but none the less a cartographic joy. Later, his son added the airport and hospital in his own hand and it remained in print as one of the most comprehensive maps of the island until the 1980's.

I'm no cartographer but I think of my great uncle's effort, the scars of time, wars, occupations and vandalism that his map (and this island) has endured every time I do these maps which are intended to simply encapsulate the theme of each summer edition. This year I'm dedicating the image to our wildlife, all things large and small, that haven't a vote and stand to suffer most as the wheels of industry turn. I hope we can find their cause in our hearts in every future action we take.

INSTITUTE OF KYTHERAISMOS
9th International Symposium of Kytheraismos
17-20 November, 2022

Sydney, Australia
Participating in the centenary year celebrations of the Kytherian Association of Australia
information: International Chairman, prof Elias Marsellos
email kytheraismos@gmail.com
Kathy Samios, Committee member Australia, 0410.491849

Glass Bottom
Captain Spyros
Sea excursions to secluded beaches and secret caves. Prior reservation necessary.
tel: 6974.022079

KYTHERA AT A GLANCE

How to get to Kythera

By sea from Piraeus & Neapoli • TRITON FERRIES, f/b IONIS & f/b PORFYROUSA Neapoli 27340-22644, 27340-23480, 6987097954 • From Gytheion Aqua Jewel 27330-22207 • **By plane** Olympic Air +30.210.3550500

Where to stay

Agia Pelagia - Pelagia Aphrodite Hotel 33926/6979.330086
Chora/Kapsali - +30.6947.627353
Dokana- Houses at Dokana, 6932.294169
Diakofti - Agnadi 33648/6948.623466
Kalamos - Vilana Studios 6944.209409
Pitsinades - Guest house
Xenónas Fos ké Chóros +30.6980.729399

Rent a car

Cerigo 31030 / 6944-770161

Where to eat

Avlemonas - Sotiris 33722
Diakofti - Manolis 38230
Kapsali - Magos 31407
Kapsali - Chysopsaro 31032
Livadi - Toxotis 31780
Mylopotamos - Platanos 33397

Coffee time

Diakofti - Minas 33151
Livadi - Konomos Coffee 37333
Kapsali - Chrysopsaro 31032
Mylopotamos - Platanos 33397

Local products

Athimari - honey Mitata 33010 / 6977.692745
Astarti - olive oil, rusks, sea salt Karavas, 6944.164183
Maneas - general store 33308
Roussos - ceramics Kato Livadi/Chora 31124/31402
Saita - handmade jewellery Chora 6978.626150
Stavros - fatourada, Chora 31857

Art & Culture

Zeidoros Art Space, Kapsali Exhibitions
- Vaggelis Tsaprounis *Cyclical Movement* oil painting exhibition 8-22 July
- Georgia Florio *HUMANUM* photography exhibition 23 July - 12 August
- George Tzannes *Mixed Media* exhibition 13-26 August
Concerts
- Alexandros Kyriakopoulos *piano recital* Schubert, Beethoven, Chopin, Prokofiev, Liszt. Friday 29 & Saturday 30 July, 21.00
- **QUARTETO** *From Piazzolla to Tsitsanis* Friday 5 & Saturday 6 August, 22.00

Kythera Summer Edition

kse.1993@yahoo.gr

Kytherian Associations

Kytherian Association of Australia
<http://www.kytherianassociation.com.au>
Kytherian Association of Queensland
<http://www.kytheraql.org.au>
Kytherian Society of California
<http://www.ksoca.com>

Institute of Kytheraismos

9TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM
17-20 November 2022, Sydney, Australia
SAVE THE DATE! The Symposium Committee is looking forward to hosting you at the Kytheraismos Symposium in Sydney.
info: Kathy Samios 0410.491849

